

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

LIMBA ȘI LITERATURA MATERNĂ TURCĂ
Clasele a V-a – a VIII-a

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura maternă turcă* reprezintă oferta curriculară pentru clasele a V-a – a VIII-a. Conform *planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial*, aprobat prin OMENCS nr. 3590/05.04.2016, limba și literatura maternă turcă are alocate 4 ore pe săptămână.

Concepția acestei programe are în vedere:

- Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul gimnazial (2016)
- Key Competences for Lifelong Learning - a European Reference Framework, Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006, in Official Journal of the EU, 30 dec. 2006. (Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC). Din acest document au fost extrase elementele componente ale competenței de comunicare în limba maternă.
- Raportul cu privire la monitorizarea implementării Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare <http://www.edrc.ro/docs/docs/carta/RAPORT-CARTA-tot-final-cu-coperta.pdf> din care au fost extrase elemente ce au stat la baza proiecției cu privire la perspectivele procesului de învățare a limbii materne.
- Literary Framework for Teachers, LiFT (Cadrul de referință pentru literatură realizat cu sprijin european și pilotat în 6 țări membre, printre care și România), <http://www.literaryframework.eu/>. Acest document a fost utilizat pentru formularea competențelor și activităților de lectură.

Constructul programei propune un profil de formare și dezvoltare al elevului din ciclul gimnazial, accentul punându-se pe aspectul comunicativ-funcțional al învățării limbii materne în contextul însușirii, și dezvoltării elementelor de identitate etno-culturală.

Limba și literatura maternă turcă este o disciplină complexă, care cuprinde, în manieră integrată, trei componente:

Componenta lingvistică, aparținând științelor limbii, care asigură uzul corect și eficient al limbii, baza dezvoltării la elevi a competenței de comunicare, prin înțelegerea importanței codului lingvistic, a faptelor de limbă și a coerenței lor structurale, pornind de la mecanismele esențiale de generare a mesajului în comunicare orală și scrisă. Totodată, raportarea la normă, asigură succesul în activitatea de învățare formală, nonformală și informală reflectată în complexitatea universului cognitiv al elevului.

Componenta interrelațională, aparținând științelor comunicării, care asigură controlul uzului comunicării sprijinit pe elemente de retorică, în corelare directă cu deprinderile de comportament comunicativ, dar și pe comunicarea scrisă, prin aplicarea, în manieră complementară, a procedeelelor tradiționale și moderne de comunicare. Totodată, comunicarea impune și respectarea unor norme comportamentale care asigură starea de confort social și cultural, bazată pe cunoașterea și înțelegerea elementelor fundamentale de ordin lexical și gramatical, comune cu a altor limbi, într-o viziune sincronică.

Componenta estetică și culturală, aparținând literaturii ca artă a cuvântului, care vizează sensibilizarea elevului, prin apelul la dimensiunea afectivă a personalității, asumarea valorilor etice și a idealurilor umaniste naționale și europene, definitorii pentru omul modern, necesare propriei dezvoltări afective și morale, având ca reper modelul sociocultural contemporan.

Studiul literaturii vizează modelarea universului cultural, dezvoltă și stimulează creativitatea, contribuind substanțial la definirea individualității, ca expresie a libertății de receptare, și la conectarea acesteia la modelul social în care trăiește elevul.

Limba reprezintă instrumentul principal de organizare a gândirii și este compusă din sisteme interdependente de semne și simboluri a căror menire este crearea de sens, prin transmiterea de mesaje, fiind mijlocul de exprimare a gândurilor, a sentimentelor și a experienței personale.

Comunicarea lingvistică în limba maternă turcă este esențială în definirea mediului familial și afectiv, dând sens existenței socioculturale a fiecărui individ și asigurând conștiința identității; esențial este ca, în cadrul instituționalizat, acesta să dobândească, în primul rând, achiziții fundamentale corecte privind comunicarea în limba maternă, care să fie bază pentru achizițiile vizând alte limbi.

La nivel gimnazial, în cadrul învățământului obligatoriu, disciplina limba și literatura maternă turcă oferă spațiul de construire corectă, complexă și armonioasă a personalității umane inserate diacronic în paradigma postmodernității, vizând deopotrivă perspectivele istorică, estetică și culturală prin care se redefinește relația dintre persoană și universul exterior acesteia.

Programa elaborată în contextul noii paradigme educaționale vizează:

- *împlinirea* idealului educațional derivat din idealul european al educației;
- *adecvarea* programei la arhetipul sociocultural național coroborat cu cel universal, prin corelarea tradiției cu viziunile novatoare;
- *corelarea cu programele pentru limba maternă din România și din alte țări*;
- *deschiderea transdisciplinară a programei*, pentru atingerea finalităților educaționale, reflectate în profilul unui absolvent capabil de o inserție socială de succes;
- *armonizarea optimă* a componentelor curriculare: proiectare, elaborare, aplicare, revizuire permanentă;
- implicarea *activă și responsabilă* a triadei: școală - familie - context social în procesul de educare dirijată a tinerilor într-un mediu instituționalizat.

Structura programei include, pe lângă Nota de prezentare, următoarele elemente:

- competențe generale;
- competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- conținuturi;
- sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea de probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale reprezintă competențele dezvoltate prin studiul disciplinei pe parcursul învățământului gimnazial.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și se formează pe parcursul unui an școlar, fiind etape în formarea acestora. Pentru realizarea lor, programa cuprinde și **exemple de activități de învățare** concrete, variate care valorifică implicarea activă a elevilor.

Conținuturile constituie baza de operare pentru dezvoltarea competențelor specifice.

Sugestiile metodologice propun modalități de organizare a procesului de predare-învățare - evaluare cu scopul de a orienta cadrele didactice în aplicarea programei.

Programa, bazată pe modelul comunicativ-funcțional, recomandă valorificarea tuturor experiențelor de învățare ale elevilor, integrând cele trei dimensiuni ale educației (formală, nonformală și informală), ale căror interferențe favorizează dezvoltarea la elev a competențelor generale, prin intermediul celor specifice, asociate cu activități de învățare adecvate și aplicate la conținuturile propuse.

Prin complexitatea structurală și de conținut, disciplina *limba și literatura maternă turcă* contribuie la construirea și la dezvoltarea tuturor competențelor cheie, fiind fundamentul în definirea idealului educațional de tip european – *învățarea pe toată durata vieții*.

Competențe generale

- 1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare**
- 2. Producerea de mesaje orale în diverse situații de comunicare**
- 3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare**
- 4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii turce în producerea de mesaje scrise în diferite situații de comunicare**
- 5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural în contexte culturale și sociale diverse**

CLASA a V-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

Clasa a V-a
1.1. Identificarea informațiilor esențiale dintr-un mesaj oral - exerciții de sesizare/ identificare a informațiilor, sensurilor și unităților lexicale dintr-un mesaj oral - abordarea ideilor principale și secundare ale unui text dat și discriminarea acestora - exerciții de tipul întrebare/răspuns - ascultare / vizionare de înregistrări audio și video (basmе, filme pentru copii, material folcloric) - identificarea elementelor de cultură și civilizație, tradiții ale minorității turce
1.2. Deducerea sensului unei unități lexicale necunoscute - listarea unităților lexicale necunoscute în scopul clarificării acestora prin apel la dicționar (tipărit sau on-line) - identificarea unităților lexicale în diverse propoziții - exerciții de integrare a unităților lexicale în serii sinonimice și antonimice
1.3 Identificarea secvențelor de dialog, narațiune și descriere dintr-un mesaj oral - exerciții de identificare a elementelor specifice din structura unor tipuri de texte studiate - exerciții de selectare și folosire adecvată a mărcilor de inițiere, de menținere și de încheiere a unui dialog - formularea de opinii privind un text (narativ / dialogat /descriptiv) - identificarea personajelor în raport cu reperele spațio-temporale - identificarea elementelor paraverbale și nonverbale în urma audierii unei secvențe dintr-un film - exerciții de expunere a ideilor din punct de vedere cronologic și spațial
1.4. Sesizarea corectitudinii/incorectitudinii gramaticale a unui enunț/formelor lexicale - exerciții de identificare a vocalelor și consoanelor simple, a vocalelor și consoanelor reduplicate, a literei ğ - exerciții de pronunție, intonație, accentuare specifice limbii materne turce - sintetizarea principalelor elemente dintr-un mesaj oral apreciind, pe baza observațiilor, corectitudinea gramaticală a unui enunț și/sau a formelor lexicale

2. Producerea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

Clasa a V-a
2.1. Observarea modului de înlănțuire a ideilor dintr-un mesaj oral - exerciții de formulare a ideilor principale și secundare dintr-un text citit/ascultat - activități de expunere orală – individual sau în grup – a unui plan simplu și/sau a unui plan dezvoltat de idei pornind de la o temă dată - înțelegerea și explicarea mesajului evenimentului în funcție de condiționările de timp și de loc
2.2. Selectarea unităților lexicale adecvate situațiilor de comunicare - exerciții de utilizare în contexte diferite a unităților lexicale - identificarea sensului unităților lexicale prin raportarea la context - exerciții de identificare a elementelor de lexic adecvate situațiilor de comunicare
2.3 Prezentarea orală a informațiilor în diverse contexte - exerciții de alcătuire a propozițiilor simple și dezvoltate - exerciții de dezvoltare a propozițiilor simple în contexte prestabilite - identificarea părților de vorbire și a categoriilor gramaticale specifice acestora - recunoașterea părților de propoziție și a locului acestora în cadrul enunțului (subiect, complement, predicat) - exerciții de exprimare a acordului și dezacordului, a afirmației, negației și interogației

Clasa a V-a

2.4. Formularea mesajelor orale cu respectarea pronunției corecte și fluenței

- exerciții de alcătuire a dialogurilor simple pe diverse teme de interes pentru elevi cu respectarea tonului, accentului și intonației propoziției
- identificarea erorilor de exprimare în limba maternă
- jocuri de cuvinte
- exerciții de însușire a regulilor ortoepice ale limbii turce
- exerciții de discriminare a sensului la cuvinte cu accent mobil

2.5. Manifestarea unui comportament comunicativ adecvat

- exerciții de semnalare a elementelor verbale și nonverbale
- utilizarea jocului de rol având ca temă itinerariile culturale
- activități privind specificul etnic: sărbători, șezători, prezentări

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Clasa a V-a

3.1. Identificarea ideilor principale și secundare după citirea globală a unui text

- citire selectivă
- activități de selectare și organizare a ideilor principale și secundare în plan simplu sau dezvoltat
- identificarea structurii textului (text literar, nonliterar)
- aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea textelor literare sau nonliterare
- exerciții de identificare a conținutului și structurii formale a textului poetic (strofă, vers, măsură)
- selectarea și listarea expresiilor, cuvintelor, ideilor; a esențialului și elementelor de detaliu

3.2. Recunoașterea modurilor de expunere dintr-un text narativ

- identificarea modurilor de expunere (narațiune, descriere, dialog)
- extragerea din text a elementelor specifice modurilor de expunere
- recunoașterea unor specii literare (basmul, legenda, snoava)
- exprimarea de opinii personale și justificarea acestora în funcție de context
- exerciții de distingere a unor formule ale textului

3.3. Identificarea locuțiunilor, expresiilor și cuvintelor noi dintr-un text literar sau nonliterar

- exerciții de recunoaștere a figurilor de stil (epitetul, comparația, personificarea)
- jocuri didactice pentru sesizarea unor expresii și cuvinte noi
- exerciții de aflare a unui sens nou, conotativ, al unui cuvânt din cadrul propoziției
- exerciții de înțelegere a expresiei și procedeeului stilistic
- folosirea categoriilor morfologice cu rol de ornament

3.4. Utilizarea corectă a categoriilor gramaticale

- exerciții de identificare a erorilor în utilizarea categoriilor gramaticale
- alegerea variantei corecte în exerciții cu alegere duală sau multiplă
- exerciții de observare a structurilor sintactice și morfologice corecte sau incorecte

4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii turce în producerea de mesaje scrise în diferite situații de comunicare

Clasa a V-a

4.1. Elaborarea unor texte pe o temă dată

- exerciții de paginatie corectă a textului
- transformarea textului dialogat în text narativ sau invers
- completarea și argumentarea folosirii semnelor de punctuație într-un text
- exerciții de identificare și caracterizare a personajelor
- utilizarea sinonimelor, antonimelor și a categoriilor gramaticale cu rol de ornament
- exerciții de redactare a unor texte orale simple cu secvențe dialogate, narative și descriptive

Clasa a V-a

4.2. Formularea unor texte funcționale simple

- redactare de texte scurte /scrisori / bilete adresate prietenilor cu respectarea acurateții gramaticale
- realizarea unui afiș pentru promovarea unui eveniment cultural
- realizarea unor felicitări cu ocazia zilelor de naștere, a zilelor onomastice, sărbători
- utilizarea jocului de rol: în redacție

4.3. Redactarea unor texte imaginative și reflexive în scopuri și contexte variate

- scriere imaginativă (schimbarea finalului unui text)
- folosirea conectorilor textuali
- adecvarea scrierii la scopul comunicării
- exerciții de povestire a unui eveniment trăit/relatat, a unui film sau a unei piese
- utilizarea în redactare a normelor literare
- formularea de opinii despre mediul natural și social în care trăiește având în vedere particularitățile structurale și stilistice

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a V-a

5.1. Identificarea unor elemente culturale specifice propriei culturi

- compararea sărbătorilor religioase și laice, de ex.: crăciunul, paștele, carnavalul, etc.
- identificarea elementelor culturale în texte literare sau nonliterare

5.2. Promovarea diversității obiceiurilor și tradițiilor etniei

- participarea la evenimente culturale (spectacole, vernisaje, prezentări de carte)
- vizitarea unui muzeu etnografic

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Temă	<p>EU ȘI UNIVERSUL MEU FAMILIAR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identitate personală • Emoții • Jocuri și jucării • Obiecte dragi • Prieteni din lumea animalelor • Prieteni imaginari • Natura și mediul înconjurător • Valorile mele • Lectură și autocunoaștere
Comunicare orală	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de comunicare orală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte orale propuse pentru ascultare: știri, anunțuri, cântece pentru copii, povești și poezii (pot fi folosite audiobook-uri, înregistrări ale unor emisiuni sau lecturi orale realizate de profesor și elevi) • Tipuri de interacțiune propuse: prezentări simple pe teme date, povestiri, descrieri, explicații, small-talk (conversația fatică); dialog cu doi participanți • Roluri în comunicare: vorbitor, ascultător, observator/evaluator. Reguli de acces la cuvânt (întreruperi, suprapuneri, luarea/predarea cuvântului, așteptarea rândului la cuvânt) • Elemente paraverbale (intensitate vocală, intonații, tempoul vorbirii) și nonverbale (poziții corporale, mimică, contact vizual). Tracul comunicativ. Strategii de gestionare a tracului comunicativ • Elementele nonverbale și paraverbale ca mărci ale personalității individului • Strategii de comprehensiune și concepere a textului oral: cuvinte-cheie, idei principale, informații generale și de detaliu • Strategii de ascultare activă: ascultarea atentă a interlocutorului fără a-l întrerupe, reținerea corectă a informațiilor • Unitățile comunicării: actele de limbaj (a afirma că, a întreba, a solicita, a recomanda, a promite, a felicita, a declara etc.); perechile de adiacență: întrebare-răspuns, invitație – acceptarea/ refuzarea invitației, reproș - acceptarea/ refuzul reproșului, a face un compliment – a răspunde la un compliment, a identifica (o persoană, un obiect) a cere permisiune, a solicita (răspuns), a realiza o discuție telefonică, a localiza, a discuta/descrie (turism, istorie), a cere și a da informații despre tradiții legate de sărbătorile naționale și religioase, a prezenta un obiect sau eveniment (comparare) • Atitudini comunicative: atenție, empatie. Inteligența emoțională: exprimarea adecvată a emoțiilor pozitive • Situația de comunicare (Emitător. Receptor. Mesaj. Context. Cod. Canal. Dialogul. Monologul. Adecvarea limbajului la scopul comunicării) • Organizarea logico-semantică a mesajului. Ideea principală. Ideea secundară. Planul simplu și planul dezvoltat de idei. Rezumatul oral • Organizarea formală a mesajului. Constituenții textului oral. Selectarea materialului lingvistic. Organizarea propoziției și a frazei. Registrele lingvistice • Textul dialogat/monologat. Organizarea dialogului/monologului. Semnale verbale și nonverbale de inițiere, menținere și închidere a dialogului. Formule de salut, prezentare, identificare, permisiune, solicitare

Domenii de conținut	Conținuturi
Lectură	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de lectură</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte recomandate: (a) texte continue (alcătuite din enunțuri organizate în paragrafe), ficționale sau nonficționale: poezii, povestiri clasice și contemporane aparținând literaturii pentru copii (cel puțin 20% din literatura universală), jurnale, amintiri, postări on-line, recenzii pe web ale unei cărți/ cronici de film; sms-uri; (b) texte discontinue: tablă de materii/cuprins, liste, tabele, calendar, etichete; (c) texte mixte: manualul, benzile desenate • Tipuri de text: ficțional, nonficțional; narativ, descriptiv, (autoportret/descrierea unui obiect/ însușiri fizice și morale), explicative • Narațiunea care combină textul și imaginile: banda desenată • Raportul dintre realitate și literatură. Real și fantastic în basme • Dialogul • Cartea – obiect cultural; valoare culturală și preț. Titlul. Autorul. Tabla de materii. Paginație. Volumul. Biblioteca • Strategii de comprehensiune: cuvinte-cheie, idee principală, temă inferențe simple, predicții, reprezentări mentale, răspuns afectiv, integrarea informațiilor textului în propriul sistem de cunoștințe; împărtășirea impresiilor de lectură • Figuri de stil: personificare, enumerație, repetiție, epitet • Interese de lectură, monitorizarea lecturii • Versificația. Strofa și versul. Sensul propriu și figurat
Redactare	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de redactare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de texte recomandate pentru activitățile de redactare: (a) notițe, teme, teste de evaluare, bilețelul, sms-ul; (b) texte narative: relatarea unor experiențe personale, narațiuni ficționale; (c) texte descriptive: autoportretul; descrierea unui loc, a unei ființe reale, a unui obiect (o jucărie, o mașină, un smartphone, un obiect de vestimentație, de exemplu) • Etapele scrierii: generarea ideilor, planificare, scriere, revizie, redactare, cu accent pe: (a) descoperirea unor subiecte interesante (brainstorming, punerea ideilor în relație, observarea detaliilor interesante, lecturi/documentare, în bibliotecă și/sau pe Internet, discuții cu colegii, căutarea unor aspecte inedite); (b) restrângerea unor teme generale la subiecte particulare; (c) încadrarea în subiect; • Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ, descriptiv, explicativ (informație veche-informație nouă, simplu-complex, particular-general/general-particular) • Părțile textului: introducere, cuprins, încheiere; paragrafe. • Stil: corectitudine gramaticală, respectarea convențiilor ortografice și de punctuație, claritate, concizie. Scrierea funcțională. Scriere reflexivă. Scrisoarea. Scrierea imaginativă. Povestire. Descriere. Portret. Rezumat. Scrierea despre textul literar sau nonliterar. Transformarea dialogului în narațiune • Prezentarea textului (lay-out): scrisul de mână, așezarea în pagină ; inserarea unor desene, grafice, fotografii • Organizarea textului scris. Scopul. Documentarea. Structura compozițională • Punctuația. Semnele de punctuație: „ ” , „ ” , „ : ” , „ ? ” , „ ! ” , „ < > ”
Elemente de construcție a comunicării	<p>Structura morfo-sintactică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de propoziții: asertive, interogative, imperative, exclamative, afirmative și negative, propoziții eliptice, tipare propoziționale • Limba vorbită/ limba scrisă • Numărul de cuvinte din propoziție. Topica constituentilor în propoziție • Paragraful • Subiectul (subiect-sintagmă) • Predicatul (propoziție verbală/popozitie nominală)

Domenii de conținut	Conținuturi
	<ul style="list-style-type: none"> • Cuvântul-silaba-grafemul-sunetul • Armonia vocalică • Rădăcină-sufix • Sufixe lexicale: sufixe de formare a pluralului, cazurilor, apartenenței, îmbinărilor izafetice, timpului și persoanei • Substantivul. Substantive proprii și comune. Substantive la singular și plural. Cazurile substantivului • Adjectivul: cuvinte care evidențiază însușiri ale obiectelor, fenomenelor, stărilor • Pronumele personal (persoană și număr). Pronumele demonstrativ • Numeralul cardinal propriu-zis, numeralul ordinal • Verbul. Modurile indicative: timpuri de bază ale verbelor (trecut determinat, prezent, viitor); timpul trecut narativ și aorist; infinitivul. Persoana și numărul verbelor • Adverbul (adverbe de loc, timp, mod, cantitate, direcție) • Postpoziții: postpozițiile "gibi", "göre", kadar" • Conjunctia: "sau", "sau" • Interjecția (punctuația interjecției) <p>Structura lexico-semantică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poziția cuvintelor în sistemul limbii: fondul lexical principal și masa vocabularului; arhaisme și neologisme; cuvinte/forme literare și neliterare (colocviale, regionale/dialectale, argotice, terminologii) • Sensul cuvintelor: cuvinte monosemantice și polisemantice; sinonimie, antonimie; relația dintre sensurile cuvintelor polisemantice, sinonimie și antonimie (sensul cuvintelor în context) <p>Structura fonetică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conturul intonațional al diverselor tipuri de propoziții (enunțiative, interogative, imperative, exclamative). Relația dintre topică și intonație <p>Structuri în uz: corectitudine, adecvare, eficiență comunicativă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Structura corectă a propozițiilor în funcție de topica constituenților • Acordul subiectului cu predicatul • Organizarea clară a propoziției. Lungimea propoziției. Precizie și ambiguitate. Exprimări eliptice imprecise. Propoziții fără predicat • Sensul corect al cuvintelor. Cuvinte „vagi”, substituții lexicale, selectarea cuvântului / sensului / sinonimului /antonimului potrivit în context • Principiul fonetic în ortografie (aplicații). Scrierea cuvintelor de origine străină, conținând foneme nespecifice limbii turce • Punctuația la sfârșitul propozițiilor. Relația dintre intonație, topică și punctuație. Alte convenții grafice: scrierea cu majuscule; punct, virgulă, punct și virgulă, două puncte, puncte de suspensie, ghilimele, apostrof, semnul întrebării, semnul exclamării • Reguli de scriere: modul de scriere al majusculilor, scrierea substantivelor proprii, scrierea sufixelor împreună sau separat de cuvânt
Elemente de interculturalitate	<ul style="list-style-type: none"> • Elemente de cultură în spațiul turcic • Obiceiuri și tradiții în spațiul european

CLASA a VI-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

Clasa a VI-a
1.1. Distingerea informațiilor esențiale și a celor de detaliu dintr-un mesaj oral <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de tipul întrebare/răspuns
- citire selectivă
- interpretarea mesajului comunicat
- identificarea elementelor de cultură și tradiții ale minorității turce din România dintr-un text studiat
- exerciții de receptare corectă a formei fonetice a cuvintelor
- înțelegerea și observarea ideilor principale din text
- identificarea momentelor subiectului într-o narațiune
- identificarea într-o înșiruire secvențială a unor evenimente, a informațiilor esențiale și a celor de detaliu, a relației dintre cauză și efect
- exerciții de identificare a textului literar sau nonliterar
- înțelegerea corectă a textului cunoscând structuri morfologice și sintactice
- exerciții de aflare a particularităților textului (epic/liric)
- organizarea unor proiecte de grup
1.2. Deducerea sensului unei unități lexicale din context <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de stabilire a sensului unităților lexicale necunoscute prin apel la context
- exerciții de integrare în serii sinonimice și antonimice
- identificarea rolului arhaismelor și a elementelor dialectale dintr-un text literar
- stabilirea sensului unităților lexicale în contexte literare și nonliterare
1.3. Identificarea intențiilor de comunicare prin mijloace lingvistice (diminutive, augmentative) <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de sesizare a sensului diminutivelor, augmentativelor în contexte diferite
- stabilirea diminutivelor, a augmentativelor și a stărilor emoționale pe care le induc
1.4. Sesizarea abaterilor de la normele gramaticale într-un mesaj oral <ul style="list-style-type: none">
- utilizarea corectă a structurilor gramaticale (morfologică și sintactică) în fluxul enunțurilor orale
- activități de corectare a abaterilor de la normele gramaticale într-un mesaj oral
- exerciții de realizare corectă a unor dialoguri și de imprimare a unui comportament comunicativ adecvat
1.5. Aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat <ul style="list-style-type: none">
- identificarea formulelor de inițiere, menținere și de încheiere a unui dialog
- activități în grup în care soluționarea temei necesită angajarea verbală a tuturor membrilor
- exerciții de receptare a unui mesaj în diferite condiții și contexte

2. Producerea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

Clasa a VI-a
2.1. Înălțuirea clară și corectă a ideilor dintr-un text și susținerea cu argumente a opiniei pe o temă cunoscută <ul style="list-style-type: none">
- comunicare orală cu scopul declarat de exprimare a opiniei
- exerciții de reproducere orală a unor texte narative citite/ascultate cu utilizarea corectă a conectorilor
- activități de grup centrate pe argumentarea și susținerea opiniei pe o temă cunoscută
- selectarea elementelor de lexic adecvate situațiilor de comunicare
- exerciții de dezvoltare a tehnicii și vitezei de vorbire folosind obișnuința accentuării și tonalității
- exerciții de pronunțare fluentă a unor secvențe semnificative ale mesajului oral, de reglare a tonului și

Clasa a VI-a
<p><i>intonației în funcție de situația de comunicare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de redare a conținutului prin rezumat și povestire</i>
<p>2.2. Utilizarea corectă a categoriilor gramaticale învățate în diverse tipuri de propoziții</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de utilizare a categoriilor gramaticale în diverse tipuri de propoziții</i> - <i>selectarea categoriilor morfologice și a relațiilor sintactice în cadrul povestirii (film, teatru)</i> - <i>exerciții de identificare a părților de vorbire și a categoriilor gramaticale specifice acestora (substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele, verbul, adverbul, postpoziția, conjuncția, interjecția)</i> - <i>utilizarea corectă a structurilor izafetice în propoziție</i>
<p>2.3. Alcătuirea unor propoziții și fraze corecte din punct de vedere gramatical și lexical</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>activități de identificare a părților de propoziție (subiect, predicat, complement)</i> - <i>construirea propozițiilor simple și dezvoltate prin folosirea corectă a sintaxei și morfologiei</i> - <i>exerciții de completare sau substituie a unor propoziții sau fraze</i> - <i>comunicarea orală cu scop declarat de informare, de luare de atitudine, de opinie</i> - <i>utilizarea relațiilor de structură în mesajul oral, cu argumente semnificative</i> - <i>formularea logică și corectă din punct de vedere gramatical a unui enunț cu respectarea accentului și tonalității</i> - <i>jocuri de dezvoltare a vocabularului; exerciții de formare a câmpurilor semantice și de înlocuire a cuvintelor cu sinonime și antonime</i>
<p>2.4. Utilizarea normelor ortografice și ortoepice ale limbii turce</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de identificare a fenomenelor ortoepice în textele citite</i> - <i>corectarea erorilor de exprimare în limba maternă</i> - <i>activități de citire expresivă, fluentă a textelor</i> - <i>recitare cu suport ambiental</i>

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Clasa a VI-a
<p>3.1. Diferențierea elementelor de ansamblu de cele de detaliu în cadrul textului citit</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de transpunere a conținutului în idei</i> - <i>recunoașterea temei principale într-un text literar/nonliterar</i> - <i>identificarea elementelor și trăsăturilor solicitate în conspecte/ fișe de bibliotecă</i> - <i>solicitarea unor informații clare și detaliate pentru rezolvarea sarcinilor</i> - <i>identificarea momentelor subiectului și a altor caracteristici: timpul și spațiul, participanții la acțiune</i> - <i>aplicarea tehnicilor vizând înțelegerea textelor literare sau nonliterare</i> - <i>identificarea diviziunilor cărții: prefață, cuprins, notă de subsol, dicționar în scopul prezentării acesteia în scris</i>
<p>3.2. Recunoașterea modurilor de expunere dintr-un text epic și liric</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>activități de recunoaștere a modurilor de expunere (narațiune, descriere, dialog)</i> - <i>exerciții de sesizare a rolului dialogului și a valențelor descrierii</i> - <i>evidențierea rolului descrierii în realizarea portretului și a tabloului</i> - <i>creionarea valenței dialogului în caracterizarea persoanelor</i> - <i>exerciții de identificare a unor specii literare (basmul, legenda, povestirea, schița)</i> - <i>activități de diferențiere între o operă epică și o operă lirică</i> - <i>identificarea modurilor de expunere într-un text epic și a procedeelelor de expresivitate artistică dintr-un text liric</i>
<p>3.3. Identificarea valorii expresive a unităților lexicale în textele citite</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>explicarea unor expresii și a unor cuvinte noi, identificate într-un text citit în context sau cu ajutorul dicționarelor</i> - <i>recunoașterea sensurilor cuvintelor în contexte diferite</i> - <i>exerciții de înțelegere a sensului denotativ și conotativ</i> - <i>jocuri didactice pentru sesizarea valorii expresive a unor expresii și cuvinte noi</i>

Clasa a VI-a

3.4. Sesizarea organizării morfologico-sintactice a textului citit

- exerciții de identificare a categoriilor morfologice și a relațiilor sintactice cu rol în structurarea textului literar
- selectarea variantei corecte dintr-un set prezentat
- alegerea variantei corecte în exerciții de tip adevărat/fals
- completarea enunțurilor lacunare
- dezvoltarea obișnuinței de a selecta și citi sesizând organizarea morfologică și sintactică a textului

4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii turce în producerea de mesaje scrise în diferite situații de comunicare

Clasa a VI-a

4.1. Redactarea textelor cu diverse destinații

- exerciții de recunoaștere a destinației unui text
- activități de însușire ale părților componente ale unei compuneri
- transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă prin utilizare corectă a semnelor de ortografie și punctuație
- realizarea unei invitații la un eveniment
- autocorectarea textelor redactate

4.2. Utilizarea unui lexic diversificat recurgând la mijloacele de îmbogățire a vocabularului pentru exprimare nuanțată

- exerciții de utilizare a mijloacelor interne de îmbogățire a vocabularului (derivare cu sufixe); prefixoide
- utilizarea sinonimelor, antonimelor, omonimelor adecvate în contexte date
- utilizarea categoriilor gramaticale cu rol de ornament
- folosirea unui lexic variat recurgând la categoriile semantice și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului în cadrul exprimării scrise

4.3. Elaborarea unor texte funcționale pe suport de hârtie sau digital în scopuri și contexte variate

- redactarea unei scrisori adresate unui coleg sau prieten
- completarea corectă a datelor destinatarului
- scrierea unei invitații la o zi de naștere, la un film, la un eveniment etc.
- identificarea elementelor specifice exprimării opiniilor bazate pe judecăți de valoare

4.4. Producerea unui text prin dezvoltarea unui plan de idei

- exerciții de interpretare corectă a succesiunii unor idei
- rezumarea textelor narative (pregătire, redactare, verificare)
- povestirea unui text nonliterar (povestirea unui film văzut)
- exerciții de înțelegere a relației text-imagie
- exerciții de redactare a unor texte utilitare
- redactarea de texte cu destinații diverse cu respectarea acurateții gramaticale, ortografice, ortoepice

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a VI-a

5.1. Identificarea unor interferențe culturale

- descrierea obiceiurilor specifice anumitor sărbători cu explicații privind asemănările și deosebirile identificate raportate la celelalte etnii
- învățarea cântecelor și dansurilor tradiționale specifice etniilor
- vizite la muzee de artă populară

5.2. Formularea unor opinii privind personalități ale lumii turce

- prezentarea sumară a unor personalități
- selecția unor personalități de pe paginile de internet

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Temă	<p>EU ȘI LUMEA DIN JURUL MEU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familia • Prieteni, colegi, profesori • Construcții și instituții • Timpul liber • Locul natal/Comunitatea în care m-am format • Valorile mele, valorile celorlalți • Lectură și cunoaștere • Limba turcă vorbită în diverse zone (dialecte și graiuri) și în diverse momente istorice • Obiceiuri și sărbători
Comunicare orală	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de comunicare orală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte orale propuse pentru ascultare: știri, anunțuri, cântece pentru copii, povești, poezii, emisiuni radio, teatru radiofonic pentru copii • Tipuri de interacțiune propuse: monologale informative (prezentări pe teme date, povestiri, descrieri, explicații) și dialogale (interacțiuni cu doi sau mai mulți participanți) • Contextul de comunicare: locul și momentul interacțiunii, relația dintre interlocutori, identitatea interlocutorilor, cunoștințele comune legate de tema discuției • Dicția, importanța ei în interacțiunile verbale • Strategii de comprehensiune și concepere a textului oral: parafrazăre, informații explicite și implicite, deducții și implicații, elemente relevante/nerelevante • Strategii de ascultare activă: verificarea gradului de înțelegere a mesajului prin formularea unor întrebări de clarificare, reformulare, semnale nonverbale de încurajare • Performarea actelor de limbaj: relația dintre structura lingvistică a actului de limbaj, intenția de comunicare și efectul actului de limbaj • Atitudini comunicative: interes, curiozitate, implicare, cooperare în activități de grup. Acte de vorbire (funcțiuni, reprezentări verbale): identificarea/diferențierea unui obiect/persoană, menținerea unei conversații, prezentarea unor opinii personale, descrierea particularităților unui obiect/persoană, solicitarea acordului sau a permisiunii cuiva, prezentarea unei acțiuni complexe, realizarea planurilor de viitor, descrierea unor lucruri, mediului înconjurător și a călătoriilor, valorificarea timpului liber folosind radioul și televiziunea • Inteligența emoțională: exprimarea adecvată a emoțiilor pozitive și negative • Organizarea logico-semantică a mesajului. Ordonarea ideilor • Organizarea formală a mesajului. Înlănțuire secvențială în textul oral descriptiv
Lectură	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de lectură</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte recomandate: (a) texte continue, ficționale sau nonficționale: fabule, poezii lirice, povestiri clasice și contemporane, romane grafice aparținând literaturii pentru copii (cel puțin 20% din literatura universală), jurnale, scrisori, e-mailuri, rețete culinare, postări online, recenzii pe web ale unei cărți/ cronici de film; regulamente/set de reguli; (b) texte discontinue: grafice, diagrame; (c) texte mixte: benzi desenate, reclame, articole de revistă ilustrate cu imagini • Autorul și naratorul • Narațiunea la persoana a III-a și la persoana I. Momentele subiectului/etapele acțiunii, circumstanțele (timp și spațiu). Autor.

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>Narator. Personaje; Descrierea (portretul literar, tabloul). Dialogul (mijloc de caracterizare a personajelor)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descrierea subiectivă și descrierea obiectivă • Strategii de comprehensiune: inferențe, predicții, reprezentări mentale, răspuns afectiv, reflecție asupra limbajului și a structurii textelor de tip narativ, descriptiv, explicativ; discuții pe marginea textelor citite • Figuri de stil: antiteza, comparația, hiperbola • Versificație. Strofă. Vers. Măsură • Interese de lectură, monitorizarea lecturii
Redactare	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de redactare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de texte recomandate pentru activitățile de redactare: (a) afiș, anunțuri de mică publicitate, scrisoare, mail, invitație, jurnal, blog; (b) texte narative la persoana I sau a III-a, marcând momentele subiectului și circumstanțele; (c) texte descriptive (descrierea unei ființe imaginare, a unui obiect imaginar, a unui fenomen (ploaia, răsăritul soarelui etc.), a unei emoții (bucurie, uimire, frică); (d) texte descriptive-narative (rețete de bucătărie, procese (de exemplu un joc, un experiment științific simplu etc.); (e) redactarea unor texte explicative (de exemplu, explicarea unui grafic, a unei scheme, a unui tabel, a unui desen) • Etapele scrierii, cu accent pe (a) planul textului; (b) redactarea ciornei pe baza planului • Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ, descriptiv, explicativ, narativ-descriptiv (prezentarea unui proces ca succedente de etape; • Stil: proprietatea termenilor, puritate și adecvare situațională • Prezentarea textului (lay-out): scrisul de mână, așezarea în pagină; inserarea unor desene, grafice, fotografii, scheme, simboluri, tabele corelate cu conținutul textului • Punctuația. Semnele de punctuație: „.”, „”, „”, „-”, „-”. Semnele ortografice: „” • Scrierea funcțională. Textul de tip informativ. Scrierea reflexivă. Relatarea. Scrierea imaginativă. Descrierea. Povestirea. Portretul. Scrierea despre textul literar sau nonliterar. Rezumatul. Conспектul
Elemente de construcție a comunicării	<p>Structura morfo-sintactică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de propoziții; Tipare propoziționale - structuri extinse prin: coordonarea pozițiilor sintactice și subordonare • Structura grupurilor sintactice; determinant și determinat în structurile izafetice • Topica constituenților în cadrul grupurilor sintactice: <ul style="list-style-type: none"> ○ Forma cuvintelor în comunicare ○ Armonia vocalică ○ Rădăcină-sufix ○ Sufixe lexicale; sufixe de formare a pluralului, cazurilor, apartenenței, îmbinărilor izafetice, timpului și persoanei • Cuvântul-silaba-grafemul-sunetul • Derivarea. Cuvinte simple, derivate și compuse • Limba vorbită/limba scrisă • Propoziția. Numărul de cuvinte din propoziție. Paragraful și scrierea acestuia • Subiect, predicat și complement direct/ indirect • Substantivul. Cazurile substantivului. Structura izafetică a substantivului. Substantive colective • Adjectivul. Adjectivul propriu-zis. Structuri izafetice ale adjectivului. Gradele adjectivului • Pronumele: pronumele personal, pronumele nehotărât, pronumele

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>demonstrativ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Numeralul. Numerele cardinale și ordinale • Verbul. Infinitivul verbelor. Imperativul. Modurile indicative. Timpurile verbelor. Persoana verbelor. Negația la verbe. Forme interogative ale verbelor. Diateza reflexivă • Adverbul. Adverbe cantitative specifice. Adverbe interogative • Postpoziții: postpozițiile "gibi", "göre", "kadar", "ile" • Conjunția: "ama", "fakat", "ve", "veya", "çünkü", "de" și "ki" • Interjecția. Onomatopeele <p>.</p> <p>Structura lexico-semantică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Particularități semantice ale cuvintelor. Sinonime. Antonime. Omonime • Adecvarea lexicală (selecții lexicale adecvate situației de comunicare) • Câmpurile lexicale <p>Structura fonetică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunțarea corectă a sunetelor în diverse poziții în cadrul cuvântului fonetic (inițială, medială, finală). Pronunțarea / Scrierea corectă a cuvintelor. <p>Structuri în uz: corectitudine, adecvare, eficiență comunicativă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formele flexionare corecte ale unor substantive, pronume, numere, verbe, adjective; formele corecte ale unor adverbe. • Structura corectă a grupurilor sintactice în funcție de restricțiile combinatorii impuse de centrul grupurilor sintactice • Organizarea clară a propoziției. Evitarea prolixității. Concizie vs. detaliere. Abuzul de gerunzii. Abuzul de infinitive lungi. Abuzul de termeni subordonați • Folosirea corectă a cuvintelor și expresiilor străine • Principiul morfologic în ortografie (aplicații) • Punctuația în propoziție. Relația dintre intonație, topică și punctuație: cratimă, paranteză orizontală, ghilimele, paranteză, semn de corectare a vocalei • Despărțirea în silabe pe baza principiului fonetic. Situații în care se evită despărțirea în silabe
Elemente de interculturalitate	<ul style="list-style-type: none"> • Interferențe culturale în spațiul românesc • Personalități ale literaturii turce în spațiul european

CLASA a VII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

Clasa a VII-a
1.1. Identificarea semnificației globale dintr-un text <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de identificare a cuvintelor cheie într-un mesaj oral
- identificarea elementelor esențiale ale dialogului (intenție, partener de dialog și situație de comunicare;
- citire pe roluri
- interpretarea textului
- șezătoare literară cu autorii turci din România
- exerciții de ierarhizare potrivit unor condiționări a elementelor unor enunțuri de informare (identificarea cuvintelor pivot)
- exerciții de sesizare a elementului perturbator în comunicarea oral
- identificarea unor argumente și contraargumente dintr-un mesaj oral
1.2. Recunoașterea într-un mesaj audiat a intențiilor de comunicare exprimate prin mijloace suprasedimentale <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de identificare a intențiilor de comunicare
- exerciții de recunoaștere a mijloacelor suprasedimentale într-un text audiat
- activități de utilizare a mijloacelor suprasedimentale în diferite situații de comunicare
- extragerea în lăunțuirii logice a evenimentelor, locul și însușirile evidente ale personajelor principale potrivit modalităților de organizare a secvențelor textuale ale unui mesaj oral
- listarea particularităților și modificărilor intervenite în structura mesajului (paranteze, digresiuni)
1.3. Integrarea categoriilor semantice în structuri lexicale proprii <ul style="list-style-type: none">
- identificarea sensurilor cuvintelor în contexte diferite
- înțelegerea unor calambururi, jocuri de cuvinte (tekerleme)
- exerciții de redactare a unor texte orale în diferite contexte
1.4. Sesizarea abaterilor de la normele gramaticale într-un mesaj oral <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de sesizare a unui element perturbator în progresia comunicării orale
- activități de identificare și corectare a unor ambiguități de exprimare
- identificarea abaterilor de la normele limbii literare într-un mesaj ascultat

2. Producerea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

Clasa a VII-a
2.1. Producerea unui text oral pornind de la o idee proprie <ul style="list-style-type: none">
- exerciții de construire a unui monolog/dialog
- descrierea unor obiecte/fenomene
- exprimarea preferințelor și a opiniilor
- utilizarea corectă și valorificarea elementelor de lexic și a categoriilor semantice în enunțuri proprii, asigurând coerența ideilor
- exerciții de utilizare prin discriminare a trăsăturilor textelor epice și lirice
- prelucrarea dialogului în vorbire indirectă
2.2. Respectarea normelor morfo-sintactice ale limbii turce în exprimarea orală <ul style="list-style-type: none">
- îmbinarea corectă a propozițiilor într-un text produs prin utilizarea conectorilor specifici
- realizarea unei comunicări orale respectând normele morfo-sintactice
- exerciții de utilizare corectă a părților de vorbire flexibile și neflexibile învățate

Clasa a VII-a

- dezvoltarea conform unui plan a unei comunicări respectând normele morfosintactice în propoziții și fraze
- activități de comunicare orală în contexte formale sau informale
- adaptarea la situații de dialog sau monolog recurgând la elemente de afectivitate în prezentarea unei personalități
- exerciții de discriminare a naturii formale sau informale a dialogului
- exerciții de adaptare a comportamentului verbal și nonverbal la o situație de comunicare inedită

2.3. Utilizarea gândirii logice și analogice în valorificarea competenței lingvistice

- exerciții de construire a unor narațiuni
- argumentarea pe o temă dată
- activități de utilizare expresivă a limbii și folosirea corectă a accentului
- identificarea specificităților textelor narative, descriptive, dramatice
- compararea actelor de limbaj
- discuții în grup pornind de la un punct de vedere

2.4. Aplicarea normelor ortografice și ortoepice ale limbii turce

- exerciții de discriminare a elementelor ortografice și ortoepice în textele citite/ascultate
- corectarea erorilor de exprimare în limba maternă
- activități de citire expresivă, fluentă a textelor utilizând tonalitatea și accentul potrivite
- exerciții de comunicare în grup

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Clasa a VII-a

3.1. Distingerea elementelor structurale ale unui text de dimensiuni mai mari

- exerciții de diferențiere a textelor literare (populare și culte) de cele nonliterare (mersul trenurilor, sms-ul)
- selectarea strategiilor de lectură în funcție de solicitări
- structurarea planului de idei cu schimbarea modului, timpului, și a locului acțiunii
- aplicarea tehnicilor de realizare a rezumatului
- exerciții de împărțire a textului pe secvențe logice conform unor criterii
- lectură selectivă pentru distingerea informațiilor esențiale și de detaliu
- interpretarea caracteristicilor unui personaj
- construirea unui mesaj monologal

3.2. Recunoașterea modalităților specifice ale textului epic și a procedeelelor de expresivitate în textul liric

- exerciții de recunoaștere a specificităților genurilor epic și liric
- dezvoltarea unor strategii de lectură și adaptarea acestora la conținutul textului
- listarea elementelor epice și lirice
- analiza critică a informațiilor extrase
- identificarea trăsăturilor specifice genului epic/liric în textele literare studiate

3.3. Utilizarea valorii expresive a categoriilor gramaticale și lexicale în diverse contexte

- explicarea și selectarea cuvintelor adecvate temei propuse
- exerciții de identificare a valorii expresive a categoriilor lexicale
- utilizarea sinonimelor, antonimelor, omonimelor
- exerciții de utilizare a sinonimelor în scopul evitării repetițiilor
- jocuri didactice de utilizare a arhaismelor și neologismelor
- exerciții de îmbogățire a vocabularului
- exerciții de schimbare a semnificației unor cuvinte în funcție de contextul în care apar
- exerciții de selectare a categoriilor gramaticale expresive

Clasa a VII-a

3.4. Sesizarea organizării morfologico-sintactice a textului citit

- exerciții de înțelegere a constituenților și utilizare în propoziții a unităților frazeologice
- alegerea variantei corecte în exerciții de tip adevărat/fals
- exerciții de construcție dirijată a unor enunțuri cu cuvintele și locuțiunile noi

4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii turce în producerea de mesaje scrise în diferite situații de comunicare

Clasa a VII-a

4.1. Organizarea în scris a propriilor opinii și atitudini

- exerciții de redactare a unui text care să exprime opiniile și atitudinea autorului
- activități în grup de prezentare a trăsăturilor personajelor
- prezentarea argumentată a personajului preferat
- realizarea unui rezumat pe o temă dată prin documentare
- realizarea în grup a unor proiecte prin utilizarea calculatorului
- exerciții de redactare a propriilor opinii, argumente

4.2. Utilizarea corectă și nuanțată a categoriilor semantice

- exerciții de construire a textelor cu utilizarea sinonimelor, antonimelor și omonimelor
- exerciții de valorificare a funcției stilistice

4.3. Redactarea rezumatului unui text cu respectarea structurii interne a acestuia

- realizarea unui plan de redactare
- exerciții de structurare a unui text în secvențe logice distincte
- aplicarea modalităților prin care se asigură coerența logică a textului
- exerciții de organizare logică a secvențelor textuale în funcție de condiționări exterioare cu respectarea acurateței gramaticale, ortografice și ortoepice
- exprimarea în scris a opiniilor, sentimentelor și atitudinilor adaptate la destinatar, utilizând modalități expresive și lexicale
- realizarea unei pagini web informative despre un loc de destinație
- exerciții de utilizare a conectorilor adecvați la nivelul frazei

4.4. Utilizarea corectă a flexiunii nominale și verbale în textul scris cu utilizarea semnelor ortografice și de punctuație

- exerciții de utilizare corectă a părților de vorbire flexibile (substantiv, adjectiv, numeral, pronume, verb) și neflexibile (adverb, postpoziție, conjuncție, interjecție)
- exerciții de corectare a textelor redactate
- activități de construire corectă și expresivă a unui text din punct de vedere morfologic și sintactic în raport cu cronologia faptelor relatate
- utilizarea elementelor specifice exprimării opiniilor bazate pe judecăți de valoare

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a VII-a

5.1. Identificarea convergențelor interculturale

- identificarea similitudinilor între mai multe grupuri etnice
- întâlniri/interviuri cu persoane care promovează tradițiile și obiceiurile locale
- participarea la târguri de prezentare a specialităților culinare, de ex., baclava, çibörek

5.2. Recunoașterea multilingvismului în contexte socioculturale diverse

- participarea la Ziua Europeană a Limbilor (26 septembrie)
- realizarea unor PPT-uri care să includă imagini din viața etniilor

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Temă	<p>ORIZONTURILE LUMII SI ALE CUNOASTERII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Călătorii • Aventură • Domenii ale cunoașterii • Minunile lumii • Curiozități ale naturii • Tradiții și obiceiuri • Valori și atitudini în diverse culturi • Lumea reală, lumea imaginară, lumea virtuală • Lectura ca explorare
Comunicare orală	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de comunicare orală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte orale propuse pentru ascultare: știri, anunțuri, documentare, emisiuni radio, literatură pe audiobook (romane, teatru radiofonic), emisiuni TV • Tipuri de interacțiuni propuse: prezentări cu deschideri spre alte domenii ale cunoașterii, interviul, discuții cu doi sau mai mulți participanți pe teme propuse de elevi • Structuri textuale: secvențe de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialogal. Integrarea părților • Modificarea conturului intonațional și a mărcilor prozodice pentru a transmite diverse emoții • Strategii de comprehensiune și concepere a textului oral: rezumare, clasificare, reformulare, repetare, conectori pragmatici; distincția dintre fapt și opinie • Strategii de ascultare activă: focalizarea interesului asupra punctului de vedere al celuilalt și evitarea focalizării pe propriul punct de vedere • Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) • Atitudini comunicative: politețe. Inteligența emoțională: exprimarea adecvată a emoțiilor pozitive și negative, recunoașterea emoțiilor interlocutorilor • Acte de vorbire: identificare/diferențiere a unuiobiect/ persoană/ fenomen/ loc, menținerea unei conversații, stabilirea de relații temporale în diverse situații de comunicare, interpretarea sau reproducerea opiniei cuiva, formularea de argumente și contraargumente, stabilirea de comparații sau analogii, a descrie obiecte, mediul înconjurător, călătorii, a-și exprima părerea în legătură cu bogățiile solului și subsolului țării, particularitățile climei țării, a rețelei hidrografice, mijloacele rutiere maritime, feroviare și aeriene, a face cunoscut țara de baștină (economie, comerț, istorie) • Situația de comunicare. Dialogul. Monologul. Dialogul formal și informal • Structura textului oral: (a) Organizarea logico-semantică a mesajului. Raportul dintre ideea principală și detaliu. Modalități de argumentare.(b) Organizarea formală a mesajului. Progresia în textul oral monologat și dialogat. Paralelism între elemente verbale și nonverbale în context. c) Textul dialogat/ monologat. Monologul expozitiv și demonstrativ. Dialogul informal și formal. Adecvarea elementelor nonverbale la mesaj. Modalități de exprimare a opiniilor

Domenii de conținut	Conținuturi
Lectură	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de lectură</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte recomandate: (a) texte continue, ficționale sau nonficționale: poezii, piese de teatru, povestiri clasice și contemporane, nuvele, romane grafice (cel puțin 20% din literatura universală), jurnale de călătorie; articole de popularizare a științei, postări on-line, recenzii pe web ale unei cărți/ cronici de film; (b) texte discontinue: anunțuri, index-uri, glosare; (c) texte mixte: texte din enciclopedii ilustrate (pe suport de hârtie sau online) • Piesă de teatru și spectacol. Construirea discursului dramatic: rolul narațiunii, a descrierii și a dialogului. Conflict dramatic, personaj dramatic, indicații scenice. Arta spectacolului: actori, decor, costume, lumini, muzică etc. • Dialogul în textul ficțional și nonficțional (interviuri), în textul scris și în spectacol • Oralitatea primară (în comunicarea orală) și oralitatea secundară (în textul literar) • Strategii de comprehensiune: organizarea informațiilor din textele citite, rezumarea, reflecție asupra conținutului și structurii textelor, realizarea de conexiuni cu experiențe personale, identificarea scopului în diferite tipuri de texte, discuții pe marginea textelor citite; • Figuri de stil: metafora • Versificație: Strofă. Vers. Măsură. Versul liber. Rima • Cartea – Obiect cultural. Editura. Colecția. Asteriscul. Subsolvul de pagină • Autor – lector. Structura operei literare. Înlănțuire secvențială, timp și spațiu. Structura prozodică și ideea transmisă. Sensul de bază și sensul figurat
Redactare	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de redactare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de texte recomandate pentru activitățile de redactare: (a) jurnal de călătorie/de activități zilnice, blog, raport de activitate, cerere; (b) transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă; (c) texte folosite în procesul învățării (rezumat, conspect, notițe); (d) comentarea unor pasaje din textele citite • Etapele scrierii, cu accent pe (a) rescrierea textului pentru a-i da coerență și claritate, pentru a nuanța ideile; (b) corectarea greșelilor de literă, ortografie, punctuație • Tipare textuale de structurare a ideilor: definiție, clasificare, exemplificare, „întrebările jurnalistului” • Stil: naturalețe, eufonie, varietate, armonie • Prezentarea textului (lay-out): elemente grafice specifice diverselor tipuri de texte • Organizarea textului scris. Planul de idei. Reorganizarea unui text narativ (expansiune/restrângere). Scrierea de mână și prezentarea textului. Paginare. Structură grafică specifică a textului. Punctuația. Valoarea funcțională și expresivă a semnelor de punctuație • Contextele de realizare: (a) scrierea funcțională (pentru un scop practice, informativ), text documentar, fișa de bibliotecă, fișa de lectură. Prezentarea unui eveniment cultural; (b) scrierea reflexivă, redactare de text care include o opinie personală; (c) scrierea imaginativă, structură descriptivă, structură narativă; (d) scrierea despre textul literar sau nonliterar, comentarea unor secvențe. Semnificația titlului. Portret literar. Rezumatul unui text științific

Domenii de conținut	Conținuturi
Elemente de construcție a comunicării	<p>Structura morfo-sintactică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de fraze: coordonarea (juxtapunere și joncțiune prin conjuncții coordonatoare) și subordonarea (conjuncțională). Corelativale <p>Structura lexico-semantică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cuvintele compuse și locuțiunile. Sensul îmbinărilor sudate și gradul de coeziune sintactică. Compusele cu prefixoide. Abrevierile • Semantica unor cuvinte și construcții <p>Structura fonetică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea cuvintelor, omofone, omografe. Accentul frastic și sensul enunțului. Monotonie și varietate intonațională în comunicare <p>Structuri uz: corectitudine, adecvare, eficiență comunicativă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folosirea corectă a conjuncțiilor și a corelativelor • Organizarea clară și coerentă a frazei. Lungimea frazei în comunicarea scrisă și în comunicarea orală. Excesul de cuvinte. Cuvintele de umplură • Pleonasmul și contradicția în adaos • Principiul sintactic în ortografie (aplicații): • Punctuația în frază. Punctuația în dialogurile transpuse în scris • Limba vorbită și limba scrisă • Propoziția. Topica propoziției • Cuvânt-silabă-grafem-sunet; alte reguli legate de grafem-sunet • Armonia vocalică • Rădăcină-sufix • Sufixe lexicale, sufixe de formare a pluralului, cazurilor, apartenenței, îmbinărilor izafetice, timpului și persoanei • Derivarea. Cuvinte simple, derivate și compuse • Sensurile cuvântului. Sensul de bază. Sensul figurat. Expresie. Termen • Substantivul. Felurile substantivului. Cazurile substantivului. Structuri izafetice ale substantivului și tipurile de izafet. Privire de ansamblu • Adjectivul. Sufixe adjectivale și prefixoide specifice. Adjectivul demonstrativ, nehotărât, interogativ și adjectiv –numeral. Privire de ansamblu • Pronumele: pronumele-cuvânt. Tipurile de paronime. Privire de ansamblu • Numeralul. Privire de ansamblu • Verbul. Verbe specifice ajutătoare. Modurile indicative, optativul, imperativul, infinitivul. Privire de ansamblu • Adverbul. Felurile adverbului. Privire de ansamblu • Postpoziția. Privire de ansamblu • Conjuncția. Privire de ansamblu • Interjecția. Privire de ansamblu • Ortografie. Privire de ansamblu • Punctuația. Privire de ansamblu
Elemente de interculturalitate	<ul style="list-style-type: none"> • Valori promovate în tradițiile și obiceiurile din cultura etniilor • Elemente de cultură și civilizație promovate în spațiul european

CLASA a VIII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

Clasa a VIII-a
1.1. Înțelegerea semnificației generale a unui mesaj oral sesizând progresia și coerența ideilor principale <i>- exerciții de identificare a cuvintelor cheie într-un mesaj oral</i> <i>- identificarea elementelor esențiale ale monologului</i> <i>- exerciții de recunoaștere a textelor informative, argumentative</i> <i>- întâlniri cu autorii turci din România</i> <i>- extragerea informațiilor dintr-un mesaj oral, sesizând coerența ideilor, specificitățile structurale ale textului, modalitățile de adecvare a lexicului la scopul mesajului</i>
1.2. Recunoașterea semnificației îmbinării elementelor verbale cu cele nonverbale într-un text oral <i>- identificarea elementelor verbale și nonverbale și a semnificației acestora în cadrul unui mesaj</i> <i>- jocuri didactice de prezentare prin mimă a unui personaj din film, spectacol de teatru etc.</i> <i>- activități de utilizare a elementelor nonverbale în diferite situații de comunicare</i> <i>- exerciții de înțelegere, urmărind integral un text oral, o piesă sau un scurt film, a semnificației elementelor verbale și nonverbale, a înlănțuirii logice a evenimentelor, conform modalităților de organizare a secvențelor textuale sau vizuale</i>
1.3. Aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat <i>- exerciții de ascultare activă a interlocutorului</i> <i>- activități de grup în care soluționarea temei necesită angajarea verbală a tuturor membrilor</i>
1.4. Recunoașterea limbii populare și/sau literare căreia îi aparține un text audiat <i>- activități de însușire a elementelor caracteristice ale limbii populare/ literare</i> <i>- identificarea și transformarea unor texte aparținând diverselor epoci în limba literară actuală cu ajutorul dicționarului</i>

2. Producerea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

Clasa a VIII-a
2.1. Construirea documentată a unui discurs oral pe o temă dată <i>- activități de construire a unei expuneri cu exprimarea opiniei</i> <i>- activități de prezentare a unor puncte de vedere personale într-un dialog</i> <i>- structurarea unui dialog pe o temă dată</i> <i>- exerciții de argumentare a opiniei personale și utilizare a corectă a conectorilor</i> <i>- activități de utilizare pertinentă a elementelor lexicale, a categoriilor semantice, stilistice și gramaticale în structuri proprii, asigurând coerența ideilor</i> <i>- activități privind specificul etnic: sărbători, șezători, prezentări</i> <i>- realizarea unei întâlniri cu scriitori actuali de expresie turcă, română</i>
2.2. Utilizarea nuanțată a categoriilor lexicale într-un mesaj oral <i>- explicarea sensului propriu de bază și a sensurilor secundare</i> <i>- exerciții de utilizare a diferitelor categorii lexicale într-un mesaj produs (sinonime, antonime, omonime);</i> <i>- corectarea construcțiilor pleonastice</i> <i>- exerciții de folosire a capacității de identificare a cuvintelor pivot și a sensului acestora</i> <i>- utilizarea câmpului semantic adecvat temei într-o prezentare monologală</i>

Clasa a VIII-a

2.3. Utilizarea corectă a relațiilor sintactice și actegoriilor gramaticale în textele orale proprii

- utilizarea corectă a relațiilor sintactice (relaționarea părților de propoziție în propoziții și a propozițiilor în fraze)
- exerciții de contragere a unor propoziții și expansiune a unor părți de propoziție
- activități de exprimare adecvată, corectă, precisă, clară în limba turcă literară
- dezvoltarea pe bază de plan a unei comunicări coerente, corecte și fluente cu respectarea normelor morfosintactice în propoziție sau frază
- exerciții de dezvoltare a discursului și stilului personal

2.4. Îmbinarea corectă a elementelor verbale cu cele nonverbale în cadrul mesajului oral

- activități de construire a unor prezentări orale pe o temă dată în funcție de situația de comunicare
- exerciții de comunicare în grup privind un film, videoclip
- adaptarea atitudinii critice și tolerante față de interlocutor, la situații de dialog sau monolog, recurgând la elemente de afectivitate, paraverbale și nonverbale, în prezentarea unei activități din mediul social

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Clasa a VIII-a

3.1. Dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar pornind de la cerințe date

- activități de structurare a textelor narrative (logica acțiunii, timpul, spațiul narațiunii, personajele)
- exerciții de identificare a relațiilor dintre personaje
- realizarea în grup sau în perechi a unui proiect pornind de la aspectele comune la diferențele existente
- aplicarea critică și selectivă a tehnicilor vizând înțelegerea textelor literare și nonliterare, cu accent pe valoarea expresivă a categoriilor lexicale
- interpretarea și nuanțarea ideilor din textele propuse
- argumentarea unei opinii personale
- selecția strategiilor de lectură
- exerciții de înțelegere și folosire în cadrul comunicărilor a enunțurilor conotative și denotative

3.2. Sesizarea valorilor expresive a categoriilor morfo-sintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate

- exerciții de comentare a rolului arhaismelor, neologismelor din text
- exerciții de derivare a cuvintelor
- activități de identificare și listare a figurilor de stil cunoscute (epitetul, metafora, comparația, personificarea, întrebarea retorică)
- organizarea unui mesaj respectând normele gramaticale
- recunoașterea valorilor multiple ale unui text epic, liric sau dramatic cu exprimarea opiniilor personale
- identificarea abaterilor de la normele limbii literare sesizând particularitățile gramaticale ale unui mesaj ascultat

3.3. Identificarea valorilor etice și culturale într-un text, cu exprimarea impresiilor și preferințelor

- exerciții de identificare a valorilor etice și culturale dintr-un text
- exerciții de redare condiționată a unui mesaj oral
- organizarea unui portofoliu individual
- realizarea de liste cu aspecte semnificative descoperite în textele studiate

3.4. Utilizarea eficientă în lectură a instrumentelor lexicografice

- activități de căutare de cuvinte în dicționarul explicativ, dicționarul de sinonime, dicționarul de neologisme
- activități de verificare de cuvinte în îndreptarul ortografic
- extragerea de note, informații pentru a ajunge la finalitățile cerute

4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii turce în producerea de mesaje scrise în diferite situații de comunicare

Clasa a VIII-a
4.1. Elaborarea textelor aparținând diferitelor stiluri funcționale <ul style="list-style-type: none">
- identificarea și utilizarea în redactare a trăsăturilor specifice stilurilor funcționale
- redactarea diferitelor tipuri de texte funcționale
- elaborarea de texte aparținând diverselor stiluri funcționale potrivit regulilor de redactare, respectând acuratețea gramaticală, ortografică și ortoepică
- exerciții de argumentare pe baza unui eveniment proiectat/realizat sau despre un personaj
- exerciții de planificare/proiectare a ideilor pe baza unei comunicări orale însoțită de elemente verbale și nonverbale
- exerciții de aprofundare a capacității de stilizare a unei compoziții (idei și sentimente)
4.2. Utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de morfo-sintaxă, folosirea adecvată a semnelor ortografice și de punctuație <ul style="list-style-type: none">
- activități de aplicare a cunoștințelor de morfo-sintaxă în exprimarea scrisă
- activități de utilizare corectă a semnelor ortografice și de punctuație
- jocuri didactice vizând ortografia și utilizarea corectă a semnelor de punctuație
- exprimarea în scris a opiniilor și argumentelor adaptate la receptor, utilizând modalități expresive
4.3. Redactarea unui text argumentativ într-un număr de cuvinte/enunțuri date <ul style="list-style-type: none">
- activități de rezumare a textelor într-un număr dat de cuvinte/enunțuri
- activități de dezvoltare a unui enunț
- activități de corectare a textelor redactate
- identificarea unui set de valori recunoscute social și cultural
- exerciții de evidențiere a trăsăturilor specifice (peisaj, persoană, operă de artă)
4.4. Utilizarea valorilor gramaticale ale cuvintelor <ul style="list-style-type: none">
- activități de fixare a valorilor gramaticale ale cuvintelor
- activități de utilizare a valorilor gramaticale ale cuvintelor în redactarea diferitelor texte
- exerciții de îmbogățire a vocabularului cu ajutorul dicționarului
- exerciții de folosire a valorilor stilistice a categoriilor morfologice

5. Manifestarea unui comportament cultural și intercultural în contexte culturale și sociale diverse

Clasa a VIII-a
5.1. Analiza asemănarilor și deosebirilor interculturale identificate în propriul context de viață <ul style="list-style-type: none">
- realizarea unui interviu cu reprezentanții diferitelor etnii
- exprimarea unui punct de vedere privind aspecte din viața etniilor
5.2. Identificarea contribuției culturale a unor personalități turce din România <ul style="list-style-type: none">
- realizarea de materiale diverse despre personalități locale/naționale
- întâlniri cu personalități locale, aparținând diverselor comunități
- realizarea unor PPT-uri cu strofe semnificative, traduse, corelate cu imagine sau suport melodic

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Temă	<p>REFLECȚII ASUPRA LUMII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Microunivers și macrounivers • Prietenie • Copilărie și adolescență • Spațiu și timp • Libertăți, obligații, datorii • Simț civic, responsabilitate, etică • Egoism și generozitate • Opțiuni pentru viitor • Cărți fondatoare • Reflecții asupra limbii. Limba ca obiect de studiu al lingvisticii vs. limba folosită în comunicare
Comunicare orală	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de comunicare orală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte orale propuse pentru ascultare: știri, dezbateri, talk-show, diverse programe TV, literatură pe audiobook (romane ale formării, de exemplu), de ficțiune și nonficțiune • Tipuri de interacțiuni propuse: argumentarea unui punct de vedere și negocierea unor puncte de vedere în cadrul unor dezbateri cu doi sau mai mulți participanți • Elemente specifice argumentării (teză, ipoteză, justificare, probă/exemplu, anticiparea și preîntâmpinarea obiecțiilor) • Comportamente nonverbale și paraverbale cu efect persuasiv • Accentuarea și modificarea semnificației prin elemente paraverbale • Strategii de comprehensiune și concepere a textului oral: compararea ideilor, a punctelor de vedere, a intențiilor de comunicare, a emoțiilor, a atitudinilor și a scopurilor comunicative • Strategii de ascultare activă: înțelegerea în context a punctului de vedere exprimat de interlocutor și evaluarea lui critic • Argumentare și persuasiune. Apelul la argumente raționale (fapte, dovezi etc.), apelul la pathos (emoția), apelul la ethos (valori morale). Forța enunțurilor în argumentare (fapte – opinii – mărturii – concepții personale – idei preconcepute). Structura textului argumentativ • Atitudini comunicative: respect, toleranță, spirit critic, flexibilitate, asertivitate, disponibilitate la negociere, nonconflictualitate, respect, fair-play. Inteligența emoțională: folosirea inteligenței emoționale în negocierea unor puncte de vedere • Comunicarea orală. Convergența ideilor în jurul unei teme. Dialogul. Elemente verbale și nonverbale: <ul style="list-style-type: none"> (a) Organizarea logico-semantică a mesajului. Raportul dintre ideea principală și detaliu. Modalități de argumentare (b) Organizarea formală a mesajului. Progresia în textul oral monologat și dialogat. Paralelism între elemente verbale și nonverbale în context (c) Textul dialogat/monologat. Monologul expozitiv și demonstrativ. Dialogul informal și formal. Adecvarea elementelor nonverbale la mesaj. Modalități de exprimare a opiniilor • Acte de vorbire: susținerea argumentată a unui schimb verbal direct, exprimarea opiniilor personale sau a unei atitudini, formularea unei judecăți critice, prezentarea unor proiecte (importanța protecției mediului, importanța păcii, bucuria de a trăi, cum poate fi de folos țării, poporului, omenirii, întraajutorare și înțelegere)

Domenii de conținut	Conținuturi
Lectură	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de lectură</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texte recomandate: (a) texte continue, ficționale sau nonficționale: poezii, piese de teatru, maxime și proverbe, povestiri clasice și contemporane, nuvele, romane (cel puțin 20% din literatura universală), jurnale, memorii; articole de opinie, eseuri, rapoarte, recenzii pe web ale unei cărți/ cronici de film; (b) texte discontinue: cataloage, index-uri; (c) texte mixte: articole din ziare/reviste, ilustrate cu imagini • Texte ficționale și nonficționale de diverse tipuri (narativ, descriptiv, explicativ, dialogal, argumentativ) • Literatura pentru adolescenți • Poezia narativă, lirică, dramatică; structuri și coduri poetice; personaje lirice, eul liric; temă și motive • Strategii de comprehensiune: compararea a două sau mai multe texte sub aspectul conținutului și al structurii; argumentarea punctelor de vedere pe marginea textelor citite; interpretări multiple; dezbateri pe marginea textelor citite • Ambiguitate, umor, ironie • Figuri de stil: alegoria, personificarea, metafora • Versificație: versul liber • Preferințe de lectură, profilul de cititor • Cartea – obiect cultural. Anexe la cărți • Structura mesajului operei literare. Structurarea operei literare epice și lirice • Sensul de bază. Sensul auxiliar. Sensul figurat • Structura prozodică. Măsură. Rimă. Suprarimă. Vers. Strofă
Redactare	<p>Tipuri de texte, concepte și strategii de redactare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de texte recomandate pentru activitățile de redactare: text de opinie, text argumentativ, recenzia unei cărți, cronică de film/spectacol; • Etapele scrierii, cu accent pe: prezentarea textului în fața unui public, evaluarea feedbackului primit și integrarea sugestiilor într-o nouă formă a textului sau în textele viitoare • Tipare textuale de structurare a ideilor: comparație, analogie, pro-contra; ordinea argumentelor în textul argumentativ • Alte aspecte: redactare de mână-redactare computerizată • Stil: originalitate • Prezentarea textului (lay-out): grafica textului ca modalitate de a capta atenția publicului • Structurarea analizei textului literar. Paginație. Valoarea expresivă a semnelor grafice și de punctuație: (a) Scrierea funcțională. Completarea unor formulare tipizate. Conspectul; (b) Scrierea reflexivă. Redactare de text care include o opinie personală; (c) Scrierea imaginativă. Structură descriptivă. Structură narativă (personal); (d) Scrierea despre textul literar sau nonliterar. Comentarea unor secvențe. Semnificația titlului. Portret literar. Rezumatul unui text științific
Elemente de construcție a comunicării	<p>Structura morfo-sintactică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Textul: coeziunea sintactică (conectorii pragmatici), coerența semantică (concordanța timpurilor), scopul comunicativ • Construcții sintactice: construcții active / construcții pasive construcții personale / construcțiile impersonale; construcții active / construcții reflexive; verbe inerent reflexive, construcții reciproce; verbe inerent reciproce, construcții modalizate, construcții aspectuale, construcții incidente • Omonimia gramaticală • Schimbarea valorii gramaticale <p>Structura lexico-semantică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cuvintele derivate cu sufixe. Sensul abstract al sufixelor și sensul

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>cuvântului derivat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propoziția. Construcția propoziției. Elementele propoziției: subiect, subiect subînțeles, sintagmă cu funcție de subiect; predicatul; complementul circumstanțial; complementul direct și indirect • Cuvânt-silabă-literă-sunet • Armonia vocalică • Rădăcină-sufix • Sufixe lexicale; sufixe de formare a pluralului, cazurilor, apartenenței, îmbinărilor izafetice, timpului și persoanei • Armonie consonantică. Înmuiera consoanelor dure. Tipuri de alternanță consonantică • Particularități de sens ale cuvintelor: omonime • Substantivul. Structuri izafetice ale substantivului. Substantive aparținând terminologiilor specifice • Adjectivul. Felurile adjectivului: adjective propriu-zise, adjective provenite prin schimbarea valorii gramaticale • Pronume. Pronume sub formă de sufix: de relație și de apartenență • Numeralul • Verbul. Verbe compuse. Modurile: conjunctiv, condițional-optativ, necesitativ, imperativ; • Adverbul: de mod, loc, direcție, timp • Postpoziții: "için", "karşı", "beri", "dolayı", "üzere" • Conjunția: "fakat", "sanki", "mademki", "hem....hem", "ne....ne", "yine" • Interjecția, locuțiuni interjecționale, sintagme • Ortografia • Punctuația <p>Structura fonetică a actelor de limbaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prozodia și semnificațiile contextuale suplimentare: accentuarea ideilor, ironia, emoții, atitudini comunicative <p>Structuri în uz: corectitudine, adecvare, eficiență, comunicativă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sintaxa corectă a diverselor tipuri de construcții. Abuzul de pasive și impersonale. Folosirea corectă a reflexivelor și reciprocilor inerente. Abuzul de intercalări și propoziții incidente • Organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale • Principiul etimologic și principiul simbolic în ortografie (aplicații) • Punctuația cu rol stilistic și afectiv. Alegerea între semne de punctuație echivalente • Despărțirea în silabe pe baza principiului morfologic
Elemente de interculturalitate	<ul style="list-style-type: none"> • Personalități turce promovate în spațiul european

Sugestii metodologice

Actuala programă de limba și literatura maternă turcă își propune să asigure dezvoltarea competențelor de utilizare a limbii turce de către elevii din gimnaziu, pornind de la statutul de disciplină de studiu. În acest sens, competențele dobândite în cadrul acestei discipline au un caracter instrumental, pe de-o parte, sprijinind procesul de înțelegere și de învățare formală, informală și nonformală, iar, pe de altă parte, pe termen lung, acestea asigură dezvoltarea competenței cheie „a învăța să înveți”. Ca limbă maternă, limba turcă se va studia pornind de la practica rațională și funcțională, raportarea la normă fiind mijlocul de corecție a erorilor, în scopul asigurării unei comunicări eficiente. Uzul rațional și structurat al limbii turce reprezintă deopotrivă un instrument necesar codării/decodării mesajului din texte de diverse tipuri (orale și/sau scrise; continue/discontinue/mixte; ficționale/nonficționale), dar și una dintre finalitățile disciplinei, ceea ce conferă limbii materne rolul de instrument principal de acces la cunoaștere și de învățare pe tot parcursul vieții. De asemenea, în calitatea sa de disciplină de studiu, *Limba și literatura maternă turcă* se află în centrul construcției identitare, prin apelul la valorile culturale naționale și tradiționale, prin studiul acestora, corelat cu valorile românești, interculturale și multiculturale.

Finalitatea urmărită de programă o reprezintă formarea unui individ capabil să utilizeze limba turcă în scopul învățării, atât în cursul școlarității, cât și pe tot parcursul vieții; un individ care își asumă propria identitate lingvistică și culturală, fiind, în același timp, sensibil la valorile culturii românești, la valorile interculturale și multiculturale, în contextul (auto)descoperirii și al (auto)construirii.

În procesul de predare-învățare-evaluare, se face trecerea progresivă de la nivelul elementar de deținere a competențelor cheie (de la ciclul primar) la nivelul intermediar în gimnaziu, asigurându-se construirea nivelului funcțional din ciclul secundar inferior/superior), respectându-se principiul gradualității achizițiilor.

Situarea elevului în centrul activităților destinate formării sale favorizează dobândirea de cunoștințe și abilități de operare cu acestea, cultivând atitudini care asigură adaptarea, controlul asupra propriei formări, respectiv, monitorizarea acesteia. Competențele specifice reprezintă trepte în structurarea comunicării orale și scrise/a redactării, astfel încât absolventul de gimnaziu să facă din limba maternă instrumentul principal de:

- căutare, colectare, procesare de informații și receptare de opinii, idei, sentimente într-o varietate de mesaje/texte ascultate/texte citite;
- exprimare a unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare;
- participare la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv;
- integrare a valorilor identitare, comunitare și estetice.

Principii didactice

Principiile didactice care trebuie să ghideze procesul de predare-învățare-evaluare sunt:

1. *abordarea comunicativ-funcțională* a conținutului lingvistic, pornind de la faptele de limbă, de la actele de vorbire și dobândind aplicație în utilizarea contextuală a cunoștințelor;
2. *accentuarea caracterului interactiv al însușirii limbii*, având în vedere impunerea abordării limbii nu ca sistem abstract de semne, ci ca „limbă în funcțiune”, în variantele ei orale și scrise, ca instrument al exprimării și al autoexprimării;
3. *implementarea demersurilor didactice de însușire și exersare activă, implicativă, ludică a limbii*;
4. *susținerea perspectivei holistice* asupra achiziției limbilor, prin proiectarea activităților didactice centrate pe dezvoltarea/exersarea integrată a competențelor de bază (receptare de mesaj oral, producere de mesaj oral, receptare de mesaj scris, producere de mesaj scris), într-o manieră complementară;
5. conceptele de gramatică, reprezentând noțiuni-ancoră, cu rol orientativ în exersarea contextuală a limbii, clarificarea lor având rolul de a susține gândirea metalingvistică, de a orienta mecanismele de autocorecție și de a motiva preocuparea pentru exprimarea controlată, pretențioasă, eficientă, racordată la specificul situației de comunicare;
6. *stimularea gândirii creative prin limbă*, în vederea formării unei personalități autonome, capabile să-și prezinte propriile păreri, să accepte diversitatea de idei și opinii;
7. *implementarea în conținut a viziunii identitare și interculturale*, în vederea asimilării limbii prin conținuturi culturale reprezentative;

8. *transpunerea activităților școlare în medii sociolingvistice reale, extrașcolare* (de exemplu: organizarea activităților în medii extrașcolare de tip muzeu, cinematograf, structurat de principiile metodei proiectului) și *implementarea „realității exterioare” în clasă* (de exemplu: valorificarea în activitățile școlare a emisiunilor tv, a instruirii asistate de calculator etc.).

Prezentarea conținuturilor în liste distincte pentru domeniile Comunicare, Lectură, Redactare, Elemente de construcție a comunicării s-a făcut din rațiuni metodologice, deoarece în actul comunicării acestea fuzionează, fapt care face necesară predarea integrată și propune elevilor sarcini de învățare cu un accentuat caracter utilitar, relevante pentru inserția socială de succes în viitoarea viață de adult.

Programa propune conținuturi structurate pe teme care reflectă, la nivel de maximă generalitate, vârsta școlară a fiecărei clase. Astfel, se construiește treptat și concentric universul cognitiv al elevului de gimnaziu, valorificând orizontul specific fiecărei vârste.

În lectura programei se propune să se țină cont de faptul că la nivelul fiecărei clase se indică numai conținuturile noi și modul lor de abordare (intuitiv, aplicativ și/ sau prin teoretizare). Reactualizările conținuturilor anterior însușite se subînțeleg.

Conținutul prevăzut în această programă propune un demers achizițional progresiv, „în spirală”, ceea ce presupune permanenta corelare pragmatică și funcțională dintre vechi și nou. Structurarea tematică a conținutului permite exersarea unui vocabular și a unor acte de vorbire indispensabile dintr-o cultură comunicațională cotidiană, eficientă.

În prelucrarea metodică a propunerilor de conținut centrate pe competența de lectură se propune raportarea la următoarele criterii:

Clasa a V-a	Clasa a VI-a	Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a
<p>Se vor selecta 8 texte de bază, destinate studiului aprofundat. Textele literare și nonliterare originale grupate în jurul unei tematici comune vor fi alese din literatura turcă și universală, prin raportare la cerințele și la nevoile de instruire ale elevilor. Profesorii vor avea obligația de a studia un număr minim de 8 texte de bază (4 literare și 4 nonliterare). Se recomandă ca fragmentele selectate să conțină între 900-1000 de cuvinte. Autorii de manuale și profesorii au libertatea să aleagă texte-suport în măsură să abordeze aplicativ noțiunile de teorie literară. La cele 8 texte de bază se vor adăuga 5 texte suplimentare.</p>	<p>Se vor selecta 8 texte de bază, destinate studiului aprofundat. Textele vor fi originale, grupate în jurul unei tematici comune, vor fi alese din literatura turcă și universală, prin raportare la cerințele și la nevoile de instruire ale elevilor. Profesorii vor avea obligația de a studia un număr minim de 8 texte de bază (4 literare și 4 nonliterare). Se recomandă ca fragmentele selectate să conțină între 1200-1300 de cuvinte. Autorii de manuale și profesorii au libertatea să aleagă texte-suport în măsură să abordeze aplicativ noțiunile de teorie literară. La cele 8 texte de bază se vor adăuga 5 texte suplimentare.</p>	<p>Se vor selecta 10 texte de bază, destinate studiului aprofundat. Textele vor fi originale, grupate în jurul unei tematici comune, vor fi alese din literatura turcă și universală, prin raportare la cerințele și la nevoile de instruire ale elevilor. Profesorii vor avea obligația de a studia un număr minim de 10 texte de bază (5 literare și 5 nonliterare). Se recomandă ca fragmentele selectate să conțină între 1500-1700 de cuvinte. Autorii de manuale și profesorii au libertatea să aleagă texte-suport în măsură să abordeze aplicativ noțiunile de teorie literară. Se recomandă o variantă de asociere în funcție de temele propuse. La cele 10 texte de bază se vor adăuga 5 texte suplimentare.</p>	<p>Se vor selecta 10 texte de bază, destinate studiului aprofundat. Textele vor fi originale, grupate în jurul unei tematici comune. Textele de bază vor fi preluate din literatura turcă și universală, prin raportare la nevoile de instruire ale elevilor. Profesorii vor avea obligația de a studia un număr minim de 5 texte literare de bază, respectiv 5 texte nonliterare. Se recomandă ca fragmentele selectate să conțină între 1800-2000 de cuvinte. Autorii de manuale și profesorii au libertatea să aleagă texte-suport în măsură să evidențieze noțiunile de teorie literară studiate. Se recomandă o variantă de asociere a tipurilor de discurs cu temele propuse. La cele 10 texte de bază se vor adăuga 5 texte suplimentare.</p>

Programa prevede abordarea conținuturilor în progresie tematică (**Eu și universal meu familiar, Eu și lumea din jurul meu, Orienturile lumii și ale cunoașterii, Reflecții asupra lumii**). Din fiecare temă se vor propune minimum 4 - maximum 6 subteme, fiecare dintre ele constituind centrul proiectării pe unități de învățare tematică, fiecare unitate abordând toate domeniile de conținut (Comunicare orală/Lectură/Redactare/Elemente de construcție a comunicării) și vor fi vizate toate competențele generale.

Alături de competențele vizate, programa propune conținuturi și activități de învățare, prin care elevii vor aplica și monitoriza propria învățare. Programa este deschisă, flexibilă și permite profesorului manifestarea creativității și a vocației sale culturale, eliminând abordările excesiv teoretizante și asigurând flexibilitatea și eficiența în procesul de formare a competențelor cheie.

Formarea și dezvoltarea competențelor lingvistice se va realiza prin raportare permanentă la elementele reprezentative ale culturii turcești.

În noua viziune - așa cum aceasta este introdusă în programa ciclului primar - se acordă o atenție specială receptării modelelor lingvistice variate și exersării producerii orale și scrise de mesaje. Noțiunile de gramatică vor constitui elemente structurante ale comunicării, ca atare, în prelucrarea didactică a acestui conținut, profesorul trebuie să se raporteze la pragmatica comunicării funcționale.

În ciclul gimnazial accentul cade pe dezvoltarea competenței de comunicare, corelate cu domeniile de conținut, practica rațională și funcțională a limbii, elemente de construcție a comunicării, activitățile de învățare asociate receptării mesajului oral. În acest sens, se cuantifică participarea la interacțiuni verbale dialogate, ascultarea unor mesaje orale transmise pe canale diferite și în contexte diverse, înțelegerea semnificației globale a unui text, identificarea cuvintelor noi și clarificarea sensului acestora prin analogie cu contextul lingvistic sau cu ajutorul dicționarului, sesizarea abaterilor de la normele gramaticale etc. Textul, mijloacele media specifice receptării de mesaje creionează un comportament de ascultător activ, interes pentru mesaj, toleranță față de opiniile partenerilor de comunicare, precum și spirit critic.

Referitor la **producerea de mesaje scrise și orale**, sunt vizate competențe specifice care vor fi formate în diverselor contexte de aplicare. Activitățile de învățare asociate producerii de mesaje vizează: utilizarea și explicarea semnificației unor cuvinte noi sau categorii semantice în diferite contexte, identificarea câmpurilor lexico-semantice și a familiilor lexicale, folosirea corectă a categoriilor gramaticale specifice părților de vorbire, și a părților de propoziție, exersarea modalităților structurale de transmitere a mesajului, exprimarea opiniilor și argumentarea acestora în funcție de context, activități de rezolvare a unor sarcini în grup, participarea la discuții de confruntare a opiniilor etc.

Recomandările cu privire la libertatea autorilor de manual și a profesorilor de alegere a textelor-suport orientate pe genuri și specii adecvate însușirii de cunoștințe centrate pe elev, acestea vizează și o selecție distinctă și flexibilă a demersurilor didactice, a metodelor activ-participative, a activităților didactice de tip formativ și performativ, care presupun implicare și interacțiune pentru rezolvarea unor sarcini de învățare concrete.

Cu privire la **receptarea mesajului scris**, activitățile de învățare pot viza: lectura și înțelegerea unor texte literare și nonliterare și a semnificațiile acestora, exprimarea unor opinii personalizate privind elementele de structură ale genurilor și speciilor, sesizarea valorii expresive a unităților lexico-semantice, a categoriilor morfologice și sintactice.

Activitățile de învățare cu privire la **producerea mesajului scris** vizează redactarea și structurarea personalizată a textului în secvențe distincte în funcție de tipul și scopul comunicării, organizarea planului unei lucrări pe o temă dată, prezentarea unor trăsături specifice, valorificarea categoriile semantice, utilizarea corectă a părților de vorbire flexibile și neflexibile precum și a părților de propoziție, aplicare corectă a normelor ortografice și a semnelor de punctuație la nivelul propoziției și frazei etc.

În vederea formării competenței *Manifestarea unui comportament empatic cultural și intercultural*, în cadrul temelor propuse spre dezbateri cu elevii de gimnaziu, predarea-învățarea-evaluarea se vor face integrat, pornind de la conținuturile de literatură, spre cele de utilizare a limbii, pentru a se completa cu valori identitare specifice. Astfel, competența va urmări descoperirea propriei identități în cadrul unei teme de tipul *Identitate personală*, exprimarea propriilor emoții și trăiri față de valorile naționale și universale etc. Se va utiliza cel puțin un text cu conținut identitar, aparținând unui autor canonic, la fiecare clasă. Oferta ideatică a textelor va viza atât complexul identitar (identitate și toleranță, valori identitare), cultivarea sentimentului de apartenență la cultura și valorile turce, cât și dezvoltarea gustului estetic, prin lectura unor opere a căror valoare este recunoscută de către exegeza literară.

	Competența generală	Competențe specifice	Sugestii metodologice
V	Manifestarea unui comportament empatic cultural și intercultural	5.1. Asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi	<p>Se poate proiecta o temă cu genericul <i>Locul natal/Comunitatea în care m-am format</i>, utilizându-se un text cu conținut identitar, aparținând unui scriitor canonic.</p> <p>Se pot utiliza texte care prezintă mituri, texte esențiale din literatura turcă (adaptate) pentru a se evidenția modul în care aceste mituri se regăsesc în literatura contemporană. De asemenea, se pot alege texte din literatura cultă și/sau texte din folclorul copiilor din diferite zone culturale care ilustrează tema copilăriei, a călătoriei inițiatice, a cunoașterii etc.</p> <p>Se pot utiliza jocuri de identificare a trăsăturilor unor tradiții și obiceiuri locale și/sau de raportare la tradițiile naționale.</p> <p>Exercițiile vor avea un caracter aplicativ, care să valorifice experiența personală a elevului și specificul zonei în care trăiește.</p>
		5.2. Identificarea unor tipare privitoare la cultura proprie și la cultura altor popoare	<p>Se recomandă vizionarea de spectacole de teatru, de film.</p> <p>Pornind de la teme de tipul: <i>Identitate personală</i>, se pot asocia teme ca <i>Prieteni din lumea animalelor</i>, <i>Prieteni imaginari</i>, <i>Valorile mele</i>.</p> <p>Se va analiza, cu elevii, sistemul propriu de valori, ideea de prietenie/colaborare interetnică, de protejare a mediului înconjurător etc.</p>
VI	Manifestarea unui comportament empatic cultural și intercultural	5.1. Investigarea unor obiceiuri și tradiții ale comunității în care trăiește și ale unor comunități aparținând altor etnii	<p>Se poate elabora o temă prin care se poate urmări asumarea identității lingvistice (<i>Lectură și cunoaștere</i>), în contextul căreia se pot investiga identitatea proprie, dar și diversitatea unor contexte socioculturale, cu ajutorul lecturii.</p> <p>Tema <i>Limbă și identitate</i> poate fi ilustrată cu ajutorul unor jocuri care să prezinte importanța limbii pentru dezvoltarea personală. De exemplu, un joc ilustrativ pentru utilizarea limbii turce în cadrul examenelor: se poate distribui un test care să-i pună pe elevi în situația de a înțelege sarcina de lucru pentru a o putea rezolva.</p> <p>Se pot utiliza și teme precum <i>Jocuri de cuvinte</i> sau <i>Comentarea/ discutarea unor proverbe, expresii având cuvântul „țară” ca element central</i>, utilizându-se texte cu conținut identitar sau provenind din folclor.</p>
		5.2. Analiza unor tipare privitoare la cultura proprie și la cultura altor popoare	<p>Pentru ilustrarea temei copilăriei, se pot alege proiecte de prezentare a perspectivei sincronice și/sau diacronice, în diferite zone culturale sau opere din literatura turcă și universală, arte plastice, cinematografie etc.</p> <p>Analiza comportamentului/mentalității unor personaje din folclorul literar național și/sau internațional, evidențiindu-se valoarea de model/tipar comportamental pe care îl promovează.</p>

VII	Manifestarea unui comportament empatic cultural și intercultural	5.1. Compararea unor tradiții turcești cu tradiții din alte culturi	<p>Un conținut tematic pertinent este <i>Tradiții și obiceiuri</i>, acesta investigând atât valorile naționale, pentru dezvoltarea competenței, cât și valorile altor culturi, prin abordarea comparativă, evidențiindu-se asemănările și deosebirile.</p> <p>Pot fi alese filme documentare care prezintă aspecte ale unor tradiții, din diferite zone culturale, pentru a se evidenția diferențele, în vederea cultivării la elevi a respectului pentru valorile altora și a toleranței.</p> <p>Se pot realiza prezentări referitoare la tradiții și obiceiuri din zona de origine, prin utilizarea mijloacelor tehnologice modern (ilustrarea modului în care sărbătorile de iarnă se desfășoară în diferite zone ale lumii).</p>
		5.2. Compararea tiparelor privitoare la cultura proprie și la cultura altor popoare	<p>Competența poate fi dezvoltată pornindu-se de la o temă cu genericul: <i>Valorile mele, valorile celorlalți</i>, cu scopul investigării valorilor culturale ale spațiului/comunității.</p> <p>În contextul dezbaterii temei legate de tradiții și obiceiuri, se recomandă completarea dezbaterii din cadrul curriculumului obligatoriu, cu activități extracurriculare, precum vizionarea de spectacole, organizarea de spectacole tradiționale, cu participarea unor specialiști în domeniul folclorului, etnologiei (eventual, de la centrele culturale).</p> <p>Valorificând competențele și cunoștințele dobândite la istorie, la geografie, se pot evidenția aspectele păstrate în literatura turcă modernă și contemporană.</p> <p>Se pot realiza site-uri, bloguri de promovare a zonei de origine, prin evidențierea specificului local și a influențelor provenite din zonele geografice limitrofe, din punct de vedere lingvistic, literar, folcloric, social etc.</p> <p>S-ar putea concepe o temă de tipul: <i>Cărți fondatoare</i>, prin intermediul acesteia putându-se investiga valorile naționale, respectiv, identitatea proprie raportată la acestea, dar și valorile aparținând altor culturi.</p>

VIII	Manifestarea unui comportament empatic cultural și intercultural	5.1. Exprimarea unui punct de vedere față de anumite tradiții și valori ale culturii naționale sau ale unei alte culturi, descrise în cărțile citite	Se pot analiza texte descriind tradiții și obiceiuri aparținând altor etnii, în vederea analizei acestora.
		5.2. Argumentarea unui punct de vedere privitor la tiparele identificate în cultura proprie și în cultura altor popoare	Tot în contextul temei <i>Cărți fondatoare</i> , însă demersul investigativ va urmări un scriitor tradus și impus la nivel european. Tema utilizată ar putea fi <i>Prietenia</i> , urmărindu-se însă o prietenie interculturală.
			Se pot utiliza texte din literatura turcă și/sau universală, secvențe ecranizate, în care se prezintă anumite tipare comportamentale, lingvistice din diferite zone ale țării și/sau ale lumii. Se pot realiza proiecte de tipul <i>Respect pentru diversitate</i> (spre exemplu: https://www.britishcouncil.ro/sites/default/files/ghid-respecting-diversity.pdf). Indiferent de tema/temele abordate, de la <i>Cărți fondatoare</i> , la <i>Prietenia</i> , <i>Libertăți</i> , <i>obligații</i> , <i>datorii sau Spirit civic</i> , <i>Responsabilitate</i> , <i>Etică</i> , se va porni de la texte ilustrative, ca pretexte pentru o dezbatere asupra modelelor.

În perspectiva unui demers educațional centrat pe competențe, se recomandă utilizarea cu preponderență a evaluării continue, formative, valorizarea rezultatelor învățării prin raportarea la progresul școlar, utilizarea unor metode variate de comunicare a feedbackului, recunoașterea și cuantificarea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite în contexte nonformale sau informale.

În evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor și a subcompetențelor de comunicare se recomandă îmbinarea metodelor tradiționale de evaluare cu cele ale evaluării formative, prin utilizarea unor tehnici și metode moderne care vizează atât procesul, cât și produsul învățării (de exemplu: autoevaluarea, interevaluarea, posterul, afișul, portofoliul, proiectul, studiul de caz etc).

Având în vedere noutățile propuse de programă, se recomandă atât evaluarea de proces (evoluția de la un nivel de competență la altul, efortul făcut de elev în vederea dobândirii competenței), cât și cea de produs (calitatea compunerii, a prezentării, a afișului etc).

În evaluare se va avea în vedere calitatea competențelor și a subcompetențelor specifice, după cum urmează:

- În cazul competenței de receptare și de producere a unor texte orale în diverse situații de comunicare se va avea în vedere raportarea la actele de limbaj;
- la receptarea textelor de diverse tipuri se va pune accent pe comprehensiune, pe interpretare și pe atitudine comunicativă, urmărindu-se progresia competenței de lectură prin racordare la cadrele internaționale de referință;
- la redactarea unor texte de diverse tipuri se va avea în vedere diversificarea tipurilor de texte prin adaptare la situații cotidiene de viață și la diferite tipuri de texte, în cazul scrierilor despre textul literar/nonliterar;
- În cazul evaluării competenței de folosire corectă, adecvată și eficientă a limbii în comunicarea orală și scrisă se propune raportarea la viziunea integrală asupra limbii, punându-se accent pe limba în funcțiune, pe gramatica în uz (cu folosirea orientativă a conceptelor de metalimbaj);
- competența generală 5 – *Manifestarea unui comportament empatic cultural și intercultural* – vizează atât cultivarea dimensiunii identitare, cât și formarea de abilități de mediere și de înțelegere interculturală.

Metode și activități didactice recomandate:

Activități de evocare și de motivare: brainstorming, hârtia de un minut, lanțul ideilor, copacul ideilor. Activități de studiu individual și de redactare: tehnica SINELG; scaunul autorului; creativitatea ghidată - printr-o imagine, prin întrebări, prin opera literară; maratonul de scriere.

Activități de învățare prin cooperare: lectura în perechi - rezumatul în perechi; interviu în direct; *Am văzut, am citit!*; recapitularea prin rotație; comerțul cu probleme; cubul.

Activități bazate pe argumentare: tabelul T, argumente - contraargumente.

Activități bazate pe dezbateri: linia valorilor, dezbateri de tip panel.

Activități de rezolvare a situațiilor-problemă: brainstormingul, piramide sau bulgărele de zăpadă. Activități bazate pe investigație: metoda pălăriilor gânditoare; tehnica Lotus; *Ce se întâmplă dacă ... ?*; *Cum folosim ... ?*; explozia stelară; cadranele.

Activități de organizare grafică a informațiilor: ciorchinele; diagrama Venn; rețeaua personajelor; tehnica blazonului; posterul.

Activități de reflecție: întrebări factuale, conceptuale, controversale, cvintetul; eseul de cinci minute; anunțul de mică publicitate; turul galeriei; portofoliul.

Activități bazate pe jocuri: jocul de rol; procesul literar; puzzle; locuri celebre; benzi desenate.

Metode centrate pe receptarea mesajului oral (ascultarea)

Metode de pre-ascultare: potrivire cuvânt-imagini, perechi minimale de cuvinte în enunțuri, exerciții de completare, serii de sinonime-antonime, sarcini pentru mișcare corporală, sarcini de selectare de informație etc.

Metode de ascultare propriu-zisă: exerciții de reformulare, tabele de completat, scheme, exerciții de rearanjare a textului etc.

Metode de post-ascultare: joc de rol, exerciții de tip povestire, descriere, posterul, afișul etc.

Metode centrate pe receptarea mesajului scris (lectura)

Metode de pre-lectură; jocuri didactice, joc de asocieri etc.

Metode de lectură propriu-zisă; ordonarea de paragrafe, alegerea unor subtitluri pentru paragrafe prin tehnica potrivirii, exerciții pentru lectura imediată, rezumarea, exerciții cu itemi dihotomici (de tip adevărat-fals), exerciții de completare, exerciții cu alegere multiplă, de transfer al informației, exerciții de editare (corectarea greșelilor) etc.

Metode de post-lectură (interpretare și producere): povestirea dramatizată, cutiuța cu povești, jurnalul de lectură, cartea de vizită a personajului etc.

Metode centrate pe producere de mesaje orale (vorbirea): harta întâmplărilor, reacții la situații date (cu material suport), exerciții tip descriere de imagine, povestire cu/sau material suport vizual, exerciții tip comparație, exerciții de tip argumentativ, jurnalistul-cameleon, răspuns personal, critic și creativ etc.

Metode centrate pe producere de mesaje scrise (scrierea): monolog, harta întâmplărilor, tehnica ziarului, exerciții pentru scrierea reflexivă, autobiografia imaginată, jurnal de impresii, scriere de texte pe baza textelor date (scrierea după texte multiple), scrierea individuală, scrierea în colaborare etc.

Metodele, tehnicile didactice propuse au caracter orientativ. Se recomandă ca profesorul să-și structureze demersul didactic în funcție de specificul individual și colectiv al clasei de elevi, însă în proiectarea scenariului didactic să se țină cont de necesitatea exersării integrate a celor patru competențe de bază (receptare și producere de mesaj oral, receptare și producere de mesaj scris). De asemenea, se poate opta pentru o sporire a gradului de dificultate a aplicațiilor și a exercițiilor propuse, în funcție de nivelul clasei, prin tratare diferențiată a elevilor capabili de performanțe înalte.

Realizarea unităților didactice ține de opțiunea autorului de manual și a profesorului. Aceste aspecte vor fi corelate cu studiul textului literar și nonliterar. Predarea-învățarea va urmări „limba în funcțiune”, în variantele ei orală, scrisă, normată, literară. Se urmărește abordarea funcțională și aplicativă a cunoștințelor gramaticale. Se recomandă exerciții de tip analitic (de recunoaștere, grupare, motivare, descriere, diferențiere) și de tip sintetic (de modificare, completare, exemplificare, construcție). Se recomandă selecția unor texte literare de bază destinate studiului aprofundat. Din textele lungi se pot oferi fragmente semnificative. De asemenea, se recomandă utilizarea textelor din spațiul autohton dobrogean vizând valori literare, culturale și istorice naționale.

TEXTE PROPUSE

CLASA A V-A

Texte epice

Opere în proză din literatura populară: basm, poveste, anecdotă.

Çoban ile Hacı. Nasreddin Hoca. Atasözleri ve Deyimler:

Literatura cultă : povestire

Uzun Yol. Küçük Ay. Hayvanlar Arasında. Kitaplarım. Ticaret. Lizuca Ormanda İyi Konak Buldu. Misafir.

Küçük Serçe. Bahar ve Toprak. Tuna ve Delta. Çalığışu.

Texte lirice

Opere în versuri din literatura populară: *türkü, mani, ninni, bilmece.*

Literatura cultă - poezii: *Deniz. Rengin. Anneme Mektup. Damlaların Masalı. Kış. Çocukların İsteği.*

Teatru

Din literatura populară "*Karagöz şi Hacivat*"

Texte informative: *articole*

Compoziții: scrisoare, bilet , modele de felicitare, urare

Texte suplimentare în dialectele turcești din Dobrogea: vocabular, valori: literare, culturale și istorice

CLASA A VI-A

Texte literare – populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii literare. Opera folclorică. Opera epică. Opera lirică.

Specii literare: Schița. Povestirea. Balada. Legenda.

Texte nonliterare utilitare

Texte epice

Opere în proză din literatura populară: basm, poveste, ritornelă.

Şahitler Kayası. Köroğlu Hikâyesi. Atasözleri ve Deyimler. Tekerleme. Nasreddin Hoca Fıkraları.

Literatura cultă : povestire, descriere.

Yeni Bir Ders Yılı Başlarken. Okuma Kitaplarım. Verimli İnsan. Herkesin Tarlasına Yağmur. Çalığışu. Esir

Aslan. Otobüsü Kovalayan Kız.

Texte lirice

Opere în versuri din literatura populară: baladă

Türkü. Koşma.

Literatura cultă: poezii

Çocuk ve Okul. Sakın Kesme. Akarsu. Dobruca. Bahar da Olsa. Barişa Özlem.

Teatru

Din literatura populară "*Karagöz şi Hacivat*"; "*Meddah*";

Din literatura cultă *Komşu Hatırı.*

Texte informative: articole

Compoziții: scrisoare, telegramă, formule de mulțumire, felicitare, urare, spoturi publicitare

Texte suplimentare în dialectele turcești din Dobrogea: vocabular, valori: literare, culturale și istorice

CLASA A VII-A

Texte literare – populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii literare. Opera folclorică. Opera epică. Opera lirică.

• Genuri și specii

• Texte nonliterare "utilitare"

Texte epice

• Opere în proză din literatura populară: basm, legendă, poveste

Keloğlan. Sarı Kız Efsanesi. Nasreddin Hoca Fıkraları. Köroğlu Hikâyesi.

• Literatura cultă: nuvelă, povestire

Bacayı İndir, Bacayı Kaldır. Unutulmaz Bir Gezi. Atatürk ve Eserleri. Kahraman Asker. Gerçek Rüya.

Texte lirice

• Opere poetice în literatura populară: epopee, baladă, "Koşma"

Ergenekon Destanı. Koşma.

• Literatura cultă: poezii clasice și moderne

Çoban Çeşmesi. Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi. Kesildi mi Ellerim. Yaz.

Teatru: piese scurte

• Texte informative: articol

Mutlu Olmanın Yolu.

Compoziție: scrisoare personală, cerere, spoturi publicitare

CLASA A VIII-A

Texte literare – populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii literare. Opera folclorică. Opera epică. Opera lirică.

- Genuri și specii.
- Texte nonliterare “utilitare”.
- **Texte epice:** roman, nuvelă, povestire
- *Yaprak Dökümü. Forsa. Mai Yalı.*
- **Texte lirice**
- Opere în versuri din literatura populară: epopee, „koşma”
- Literatura cultă: poezii clasice și moderne
- *Şol Cennetin Irmakları. Leyla vü Mecnun. Çenk Türküsü. Geçmiş Yaz. Söyle Sevda İçinde Türkümüzü.*

Teatru

- Teatru popular: *Karagöz ile Hacivat*
- Teatru cult – comedie: *Şair Evlenmesi.*
- Texte informative: articol, anecdota, evocare, jurnal
- **Compoziție:** scrisoare personală și oficială, adeverință, cerere
- Texte suplimentare în dialectele turce din Dobrogea: vocabular, valori: literare, culturale și istorice

Autorilor de manuale școlare și profesorilor li se recomandă texte din materialul bibliografic de mai jos.

KİTABIN ADI (carte)	YAZARI (autor)	YAYINI (editură)	TÜR (specie)
Türk Edebiyatından Çocuklara Şiirler Antolojisi	Arif Ay	Akçağ Yayınları	şiir
Anadolu Efsaneleri	Prof. Dr. Saim Sakaoğlu	Akçağ Yayınları	efsane
Karacaoğlan	Saim Sakaoğlu	Akçağ Yayınları	şiir, hikaye
Tuna'dan Uçan Kuş	Gülten Dayıoğlu	Altın Kitaplar	masal, hikaye
Kaf Dağının Ardına Yolculuk	Gülten Dayıoğlu	Altın Kitaplar	deneme, hikaye
Kuşların Dili	Cahit Zarifoğlu	Beyan Yayınları	hikaye
Motorlu Kuş	Cahit Zarifoğlu	Beyan Yayınları	hikaye
Serçekuş	Cahit Zarifoğlu	Beyan Yayınları	hikaye
Hikâyeler 1	Ömer Seyfettin	Dergâh Yayınları	hikaye
Hikâyeler 3	Ömer Seyfettin	Dergâh Yayınları	hikaye
Hikâyeler 4	Ömer Seyfettin	Dergâh Yayınları	hikaye
Şiirler Mensur Şiirler Fıkralar Hatıralar Mektuplar	Ömer Seyfettin	Dergâh Yayınları	Şiirler Fıkralar Hatıralar Mektuplar
Gulyabani	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Everest Yayınları	çocuk romanı
Eskici ve Oğulları	Orhan Kemal	Everest Yayınları	çocuk romanı
Çalıkuşu	Reşat Nuri Güntekin	İnkılâp Yayınevi	roman
Hababam Sınıfı	Rıfat Ilgaz	İş Bankası	roman
Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı	Rıfat Ilgaz	İş Bankası	roman
Gül yetiştiren adam	Rasim Özdenören	İz yayıncılık	roman
Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor	Arif Nihat Asya	Ötüken	şiir
Keloğlan Masalları (Set)	Münire Daniş	Timaş	masal
Tahir ile Zühre	Münire Daniş	Timaş	hikaye
Yusuf ile Züleyha	Nazan Bekiroğlu	Timaş	hikaye
Arzu ile Kamber	Necdet Ekici	Timaş	hikaye
Ortaoyunu (Kutulu 2 Cilt))	Cevdet Kudret	YKY	çocuk tiyatrosu
Bütün Şiirleri (Delta Dizisi I-III)	Fazıl Hüsnü Dağlarca	YKY	şiir
Bütün Şiirleri (Delta Ciltli)	Nâzım Hikmet	YKY	şiir
Bütün Şiirleri	Orhan Veli	YKY	şiir

KİTABIN ADI (carte)	YAZARI (autor)	YAYINI (editură)	TÜR (specie)
Toplu oyunlar	Samet Ağaoğlu	YKY	tiyatro
Halk Şiirinde Türkü	Ali Yakıcı	Akçağ Yayınları	şiir
Anonim Halk Şiiri	Dr. Doğan Kaya	Akçağ Yayınları	şiir
Aç kapıyı bezirganbaşı	Mehmet Başaran	Özyğrek yayınları	masal, tekerleme, bilmece
Gönülden kaleme	Namık Kemal Yıldız	Elvan Yayınları	şiir
Kar altında bir kelebek	Mustafa Ruhi Şirin	Beyan Yayınları	şiir
Yürekdede ile padişah	Cahit Zarifoğlu	Beyan Yayınları	hikaye, masal
Isakça'da Türk İzleri	Filiz Halil	Elvan Yayınları	mani, şiir, efsane, gelenek
Hanimeli	Emel Emin	Kriterion Yayınları	şiir
Kelebeklerim öldüğü gün	Nevzat Yusuf Sarıgöl	Kriterion Yayınları	şiir
Değirmenden gelen haber	Üzeyir Gündüz	Akçağ Yayınları	hikaye
Yasemin'in dünyası	Ahmet Efe	Akçağ Yayınları	hikaye
İbibik yuvası	Üzeyir Gündüz	Akçağ Yayınları	hikaye
Canbazhane merakı	Üzeyir Gündüz	Akçağ Yayınları	hikaye
Başını vermeyen şehit	Ömer Seyfettin	Akçağ Yayınları	hikaye
Yıldız tozu	Mustafa Kutlu	Erdem yayınları	hikaye
Devlet ağacı	Hasan Demir	Akçağ Yayınları	hikaye
Türk bilmece hazinesi	Amil Çelebioğlu; Yusuf Ziya Öksüz	Kitabevi Yayınları	bilmece
Balkanlar'da Çağdaş Çocuk Edebiyatı Antolojisi	Hasan Mercan	Başbakanlık	şiir, hikaye, masal vsç
Göç Kaderi	Hayriye Süleymanoğlu Yenisoğ	Toplumsal Gelişim Derneği	şiir, hikaye
Anadolu Köy Ortaa Oyunları	Şükrü Elçin	TKAE Yayınları	oyun
Deyimler ve öyküleri	Selim Günduzalp	Zafer Yayınları	deyimler, öyküler
Kaşığı	Ömer Seyfettin	Üner Yayınları	hikaye
Oğuz Ata	Selahattin Batu	MEB Yayınları	tiyatro
Türk İslam Efsaneleri	Necati Sepetçioğlu	İrfan Yayınları	efsane
101 Anadolu Efsanesi	Saim Sakaoğlu	Akçağ Yayınları	efsane
Kapıları açmak	Mustafa Kutlu	Dergah Yayınları	hikaye
Mevlana Sevgi Güneşi	Nefise Atçakarlar	Timaş Yayınları	hikaye
Koroğlu	Aydın Hatipoğlu	Doğa Basım Yayınları	çocuk romanı
Maniler	Ata Çatıkkaş	MEB Yayınları	mani, şiir
Yılkı Atı	Abbas Sayar	Ötüken Yayınları	roman

Lista site-uri utile:

<http://www.turkedebiyati.org/>

<http://www.xn--edebiyatgretmeni-twb.net/>

<http://www.edebiyatogretmeni.org/>

<http://www.dersedebiyat.com/>

<http://www.egitimsitem.com/link/Edebiyat.html>

<https://dilveedebiyat.wordpress.com/>

<http://www.dilededebiyat.net/>

<http://www.edebiyatbilgileri.com/23/ders-sunulari>

<http://www.anadilim.org/edebiyat-ogretmeni-arkadaslara-ve-ogrencilere-kaynak-site.html>

<http://ad.realist.gen.tr/uyeler/37617/turk-dili-ve-edebiyati-kaynak-sitesi.htm>

<http://www.turkdilbilgisi.com/>

<http://www.siteanaliz.gen.tr/site/edebiyatogretmeni.org>

Grup de lucru

Ene Ulgean	Școala Gimnazială „Adrian V. Rădulescu” Murfatlar
Anefi Icbal	Inspectoratul Școlar Județean Constanța
Iomer Subihan	Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” Constanța
Vildan Bormambet	Ministerul Educației Naționale
Angelica Mihăilescu	Institutul de Științe ale Educației